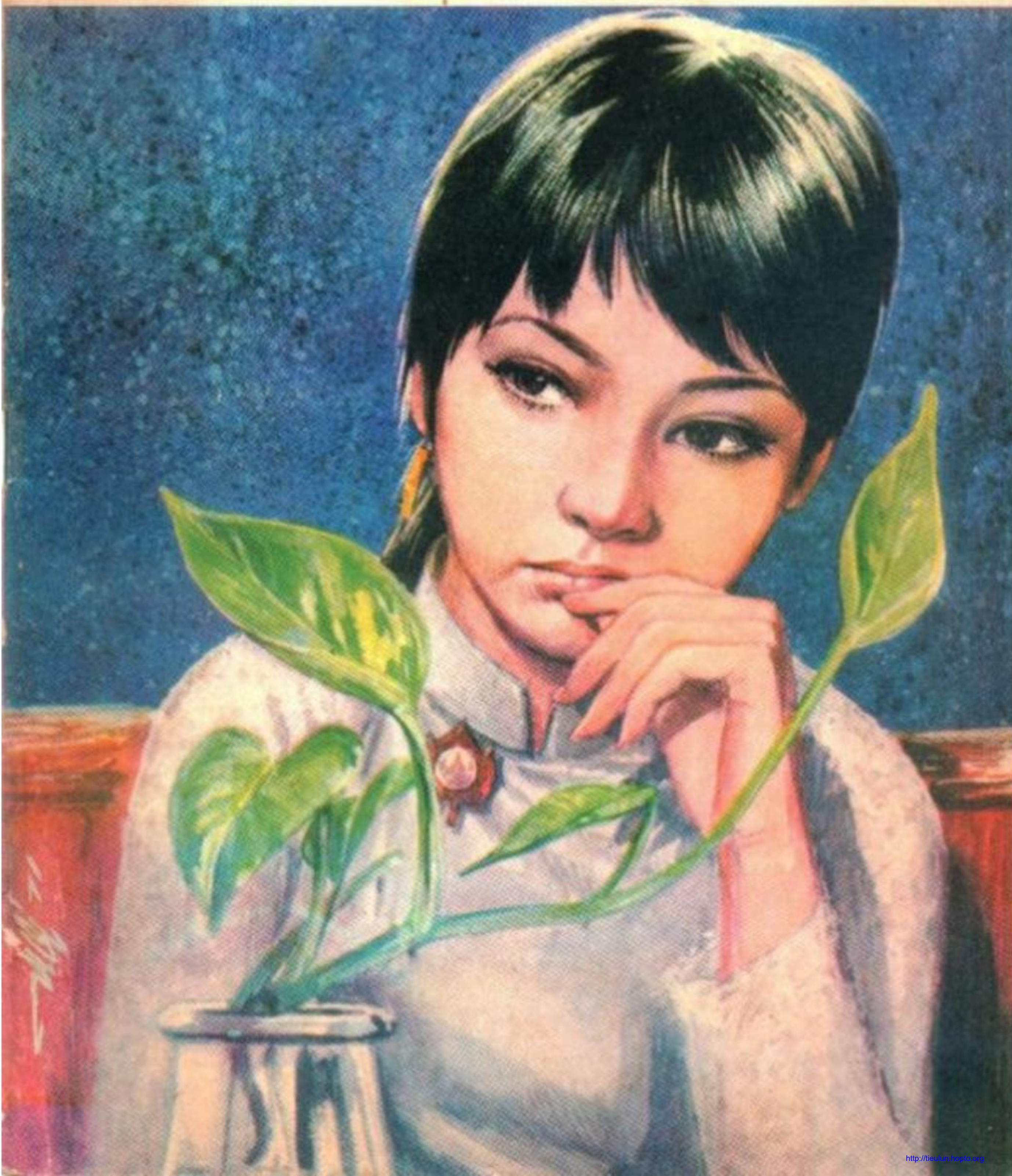

Số 160

Tuổi hoa

NĂM THỨ MƯỜI - BÁN NGUYỆT SAN PHÁT HÀNH NGÀY 1 VÀ 15

Số 160

**NGÀY 1 THÁNG 9
1971**

**CHỦ NHIỆM :
CHÂN-TÍN**

**CHỦ-BỐT :
NGUYỄN-TRƯỜNG-SƠN**

**THƯ-KÝ TÒA-SOẠN :
CHÂN-HIỆP**

**QUẢN-LÝ :
VÔ-VĂN-HỮU**

Tạp - CHÍ TUỔI - HOA
xuất-bản vào ngày 1 và 15
mỗi tháng

Giá một năm 600đ. Miền
Trung và Cao Nguyên 640đ
Giá ủng hộ 700đ trở lên.

Thư từ bài vở gửi :
CHÂN-HIỆP

Bưu - phiếu, Chi - phiếu và
hiện-kim xin đề :
Quản - lý VÔ-VĂN-HỮU

Tòa - soạn : 38, Kỳ Đồng
SAIGON-3 - Đ.T. 99.034

• Mua báo dài hạn xin
trả tiền trước. Muốn
thay địa chỉ mới xin vui
lòng cho biết địa chỉ cũ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

Mắt Nai (tiếp theo)	LYNH THANH THẢO	3
Vào thu	LÊ HẰNG	9
Mưa Hạ (thơ)	ĐỖ THỊ HỒNG LIÊN	15
Tuổi Hoa thắc mắc	HOÀNG ĐĂNG CẤP	16
Từ đầu niên học	ĐIỀU HUYỀN	18
Qua một tuổi ngày thơ (thơ)	NG. TAO ĐÀN	21
Chinh phục không gian	H.Đ.C.	22
Bé Mai Cồn (tranh)	HƯƠNG DƯƠNG	27
Màu mực tím (thơ)	ND — MD	36
Tên tài xế Suzuki	MINH QUÂN	37
Theo hướng mặt trời	H.Đ.C.	42
Những vấn đề Tuổi Hoa	CHÂN HIỆP	46

ĐỒNG CỎ NON :

Yên bình (thơ)	TH. LUÂN PHIÊN	51
Ánh mắt em tôi	CAO THỊ HOA	52
Thung lũng buồn	LÊ NGUYỄN MAI TRẮNG	56
Bé Việt Bé Nam (tranh)	ĐÌNH	58
Tranh bìa : Hồn Dối	của VIVI	

mắt nai

(TIẾP THEO)

Tú đang đợi Hà ra thì Hai về, có cả Khoa nữa. Hôm nay Hai không đi câu cá, nó sang rủ Khoa đến nhà chơi. Hai đưa vừa bước vào cửa gặp Tú đang đứng cười. Hai gọi :

— Tú ơi.

Tú quay lại thấy Hai và Khoa, nó chớp mắt :

— Khoa và Hai đi đâu về đấy ?

Hai cười :

— Hai sang rủ Khoa đi chơi.

Tú cũng nhìn Hai mỉm cười :

— Vui quá nhỉ, Hai cho Tú đi chơi với.

Thoa hỏi Tú :

— Hết kỳ hè Tú có lên tỉnh học không ?

— Tú chưa biết.

— Có lẽ Khoa phải lên học trên tỉnh.

Hai nhìn Khoa :

— Bao giờ Khoa mới đi ?

— Khoa không biết, nhưng Khoa chẳng muốn lên tỉnh, Khoa chỉ muốn ở đây với Hai và Tú.

Nghe Khoa nói Hai cảm thấy buồn buồn... nó linh cảm sẽ có một ngày Khoa rời xa làng quê nhỏ bé để lên học trên tỉnh. Đối với Hai, cảm tình của Khoa thật sâu đậm, Hai biết thế nên nó cũng miễn Khoa lắm, nó chẳng muốn rời xa người bạn thân yêu đã cùng nó chia sẻ vui buồn. Trong suốt mấy tháng hè, nhờ sự giúp đỡ của Khoa, Hai được sang nhà Khoa học mỗi buổi tối, Hai thấy mình tiến rất nhiều trong việc học, nó đã biết đọc biết viết tuy cũng còn bỡ ngỡ.

Chính nhờ Khoa, Hai mới có được ngày nay, ơn của Khoa chắc suốt đời Hai không quên được.

*

KHOA nằm trên chiếc vóng dưới giàn thiên lý mắt lơ đãng nhìn mấy chú chim sẽ đang bay lượn nó nghĩ đến ngày lên tỉnh học, nghĩ đến lúc phải xa lìa làng xóm thân yêu nơi đã ghi biết bao kỷ niệm của thời thơ ấu. Nghĩ đến khi tạm biệt Hai, người bạn thân đã cùng nó sống trong thiên đường tuổi thơ, đã hưởng trọn bóng mát thương yêu của tuổi ngọc...

Những ngày nắng hạ đã tàn, không khí mát dịu của mùa thu lại trở về với vạn vật. Khoa lặng ngắm từng chiếc lá nhẹ rơi cành... nó cảm thấy nuối tiếc những ngày hè vui vẻ đã qua mau. Ngày mai Khoa phải rời làng quê nhỏ bé để lên học trên tỉnh. Khoa nghĩ đến Hải và món quà nó định tặng Hải trước khi lên đường. Khoa đã mua sẵn một cuốn sách tập đọc và một cuốn vở để tặng Hải vì bây giờ Hải đã biết đọc và biết viết. Sau gần bốn tháng học tập Hải đã đọc được sách và viết chữ thông thạo lắm. Ngoài sự cố gắng chăm chỉ Hải còn tỏ ra thông minh trong việc học hỏi vì thế kết quả thật tốt đẹp. Khoa càng nghĩ đến Hải nó càng thấy mến người bạn dễ thương, nó chỉ muốn ở lại để được gần Hải mãi.

Nhưng rồi ngày mai sẽ đến! Khoa mơ màng nhìn từng cụm mây trắng nhẹ nhẹ bay, một nỗi buồn không tên len vào tâm hồn nó...

— Khoa ơi.

Hải đã đứng trước cửa từ lúc nào mà Khoa không biết. Bất chợt Khoa quay nhìn vào đôi mắt của Hải rồi như bị thôi miên bởi đôi mắt nhưng đen mơ màng tuyệt đẹp như đôi mắt nai đang ngơ ngác nhìn Khoa.

— Sao Khoa nhìn Hải dữ vậy?

— Tại mắt Hải đẹp.

— Thôi, Khoa đừng trêu Hải.

Khoa nói thật, mắt Hải đẹp quá.

Hải nhìn Khoa cười thật tươi. Khoa cũng mỉm cười với Hải:

— Hải cười xinh quá, trông Hải cười khoe hai má lúm đồng tiền như con gái.

Hải ngơ ngác:

— Khoa nói gì lạ vậy?

Khoa không trả lời câu hỏi của Hải, nó vừa nhìn Hải vừa cười:

— Khoa dỗ Hải ngày mai là ngày gì?

— Hải không biết.

Khoa ngẩn ngơ:

— Mai... mai Khoa đi rồi Hải à.

— Khoa đi đâu? Khoa chỉ nói đùa.

— Ngày mai Khoa đi thật đấy, không nói đùa đâu!

— Sao Khoa không cho Hải biết Khoa đi đâu.

— Hải ngồi đây, Khoa vào trong lấy cái này.

Hải còn đang bỡ ngỡ thì Khoa đã chạy vào trong nhà, lát sau Khoa mang một gói bọc bằng giấy bóng đỏ và đưa tận tay Hải.

— Trước khi lên tỉnh học Khoa tặng Hải vật này.

Hải nhìn Khoa ngơ ngác:

— Mai Khoa lên tỉnh học sao Khoa không nói trước cho Hải biết?

— Khoa sợ Hải buồn.

— Nhưng Khoa cho Hải cái này Hải không dám lấy đâu, Hải chẳng có gì để tặng Khoa.

Khoa nhìn thẳng vào đôi mắt của Hải.

— Hải đừng cho Khoa gì cả, Khoa chỉ xin mang theo đôi mắt của Hải.

Hải thật thà :

— Làm sao Hải cho Khoa đôi mắt được ? Khoa nói gì Hải chẳng hiểu ?

Khoa cắt nghĩa :

— Hải biết không ? Dù xa nhau nhưng Khoa sẽ luôn nhớ tới Hải và nhất là Khoa sẽ nhớ mãi đôi mắt nai của Hải.

Hải nheo mắt :

— Thế mà Hải không hiểu, vậy mai Khoa đi thật hả ?

— Ừ, sáng mai Khoa đi sớm, có cả mẹ Khoa đi nữa.

— Mai Hải sang tiễn chân Khoa nhé ! Đây giờ Hải về kéo trời tối, hôm nay Hải đi câu về sớm nên mới sang đây chơi.

Khoa dặn Hải :

— Sáng mai Hải nhớ sang nhé !

Hải quay nhìn Khoa, nó chưa muốn cất bước. Hải bỡ ngỡ khi biết tin Khoa lên tỉnh học, nó thắc mắc sao Khoa không cho nó biết trước để đến bây giờ mới nói. Hải nghĩ thầm :

« Giá Khoa đừng lên tỉnh học, cứ ở đây với Hải... »

NHỮNG ngày dài trên tỉnh thật buồn tẻ, Khoa được gởi ở

nhà người chú họ. Không khí nơi tỉnh thành không thích hợp với Khoa vì nó sinh trưởng nơi làng quê nên đã quen với nếp sống ở đây. Tuy vậy lâu dần Khoa cũng cảm thấy dễ chịu hơn những ngày mới đến. Khoa mong sao chóng đến hè để được về quê gặp lại những người thân yêu, nhất là được gặp Hải.

Thời gian qua thật mau, thăm thoát đã hết năm học. Khoa từ già bạn bè và sửa soạn hành lý để về quê thăm nhà. Có cả chú Hòa, chú của Khoa cũng đi cùng với Khoa.

KHOA nhẹ bước trên con đường mòn, con đường dẫn vào làng mà Khoa thường đi đến nhà Hải. Hai bên đường ruộng lúa chín vàng ối, hương lúa theo gió chiều thoảng mùi thơm mát dễ chịu. Khoa muốn đi mau về đến nhà nhưng chân nó lại không muốn bước, nó muốn tận hưởng không khí trong lành nơi đồng quê, nơi nó đã cách xa gần một năm trời.

Ngôi đình làng hiện rõ trước mặt, sau ngôi đình gần cái ao nhỏ là nhà của Khoa. Khoa nhớ lại những ngày nghỉ hè năm ngoái nó cùng bọn thằng Hải, thằng Toán thường rủ nhau xuống tắm ao, chúng nó vui đùa có khi quên cả ăn cơm. Khoa lại nhớ đến Hải và những lần cùng Hải đi câu hoặc nô đùa trong vườn sân.

Mãi suy nghĩ vẩn vơ. Khoa đã bước tới cổng nhà lúc nào không biết, nhìn lại ngôi nhà xưa sau một thời gian xa cách Khoa cảm thấy ngỡ ngàng, giàn thiên lý xinh xinh trong mảnh vườn nhỏ nơi Khoa thường ngồi chơi trong những buổi chiều mát giờ đây đối với Khoa xa lạ quá.

SÁNG hôm sau Khoa tìm đến nhà Hải thật sớm. Vừa đi Khoa vừa tưởng tượng đến lúc gặp lại Hải, nó sẽ kể lại cho Hải nghe những chuyện ở trên tỉnh, những điều vui buồn mà nó gặp. Nổi sung sướng tràn ngập tâm hồn khi Khoa nghĩ đến lúc gặp lại người bạn thân sau bao ngày xa cách.

Nhưng ! một cảnh tượng hoang tàn hiện ra trước mắt Khoa. Căn nhà nhỏ vắng ngắt không một bóng người, vườn sân sau nhà đã héo khô vì thiếu người vun xới, mấy cây hoa dại leo ngoài ngõ cũng xác xơ rũ xuống như cùng chung số phận với cảnh vật buồn tẻ, trống trải ! Khoa

lặng người đứng nhìn một lúc rồi mới cất tiếng gọi.

— Hải ơi, Hà.

— ...

— Hải ơi.

— ...

Không một tiếng trả lời, tất cả đều yên lặng... Khoa linh cảm như có sự gì chẳng lành xảy đến cho Hải, nó thất vọng quay trở về. Đi được một quãng Khoa chợt nhớ đến Trâm, con bé ở gần nhà Hải, nó là bạn thân của Hà chắc thế nào cũng biết tin tức về gia đình Hà.

Khoa dừng chân trước một căn nhà ngói đỏ, nó chưa dám bước vào vì không thấy có ai. Khoa gọi lớn :

— Trâm ơi.

Một đứa bé tóc dài từ trong nhà chạy ra, vừa nhìn thấy Khoa đứa bé hỏi ngay :

— Có phải anh là Khoa bạn của anh Hải ?

Khoa mừng rỡ :

— Đúng rồi, bây giờ Hải ở đâu hở Trâm ?

Trâm yên lặng cúi đầu, nó chưa trả lời câu hỏi của Khoa.

Khoa nóng ruột :

— Sao Trâm không nói ?

Con bé nhìn Khoa như muốn khóc :

— Mẹ anh Hải... chết, anh ấy dọn nhà đi rồi.

Khoa sợ hãi nhìn Trâm :

— Trâm có biết Hải ở đâu không? Hải dọn đi lâu chưa?

Trâm chẳng nói thêm được câu nào, con bé cúi mặt khóc nức nở...

Khoa lưỡng lự đi về phía bờ sông, đầu óc nó bối rối, nó chẳng biết giờ đây Hải ở đâu, hy vọng gặp được Hải là một điều mong manh! Khoa thật không ngờ Hải bất hạnh như vậy, đã mồ côi cha giờ đây lại mất cả tình thương của mẹ, Khoa nghĩ thương Hải quá! nó không biết làm cách nào để chia xẻ nỗi buồn của Hải.

Trên mặt nước sông, từng đám lục bình trôi chầm chậm theo dòng nước... những cánh hoa tím nằm cạnh nhau thật dễ thương, Khoa chăm chú nhìn cho đến lúc những đám lục bình trôi thật xa. Hoa lục bình lại nhắc Khoa nhớ đến Hải và những lời nói: «Hoa lục bình đẹp quá Khoa nhỉ! Con Hà, em Hải nó thích hoa lục bình lắm, Hải thường lấy về cho nó chơi bán hàng».

Khoa nói một mình:

— Lời nói của Hải Khoa còn nhớ mãi thế mà Hải đi đâu...

Khoa lặng lẽ ngồi xuống gốc đa gần bờ sông nơi nó và Hải đã ngồi nghỉ mát hôm đi câu cá, hình bóng của Hải hiện ra trước mặt Khoa nhất là đôi mắt nai tuyệt đẹp như đang mơ màng nhìn Khoa. Khoa nhắm mắt để cho những ý nghĩ vẩn vơ xâm chiếm tâm hồn nó...

*

TRỜI đang quang đãng bỗng kéo mây đen xám, một lát sau cơn mưa đổ xuống như trút nước, gió thổi mỗi lúc một mạnh, Khoa vội vã chạy về phía dãy nhà ở ven sông để trú mưa. Bước vào một căn nhà lá, Khoa thấy một thằng bé trạc tuổi nó đang múc nước đổ vào chậu. Hình như nó không thấy đường. Khoa đề ý mỗi lần múc xong gáo nước nó phải lấy tay vịn vào chậu trước khi đổ xuống. Khoa muốn hỏi chuyện thằng bé nhưng sợ làm gián đoạn công việc của nó. Thằng bé vẫn vô tình múc nước không biết có người đang nhìn mình, một lát sau khi chậu nước đã đầy nó đi trở vào trong nhà, bây giờ Khoa mới có dịp nhìn kỹ thằng bé, trông nó xanh xao ốm yếu, vẻ buồn hiện rõ trên nét mặt và nhất là cặp mắt to và đen trông thật đẹp, nhưng chắc là thằng bé bị mù, nó phải dò dẫm trong mỗi bước đi. Khoa nhìn thằng bé hồi lâu, trông nó có những nét quen quen, bất chợt Khoa nhớ đến Hải...

Mấy lần Khoa định gọi chuyện nhưng còn e ngại. Bỗng từ trong nhà, một đứa bé gái chạy ra, vừa nhìn thấy Khoa đứa bé reo lên:

— Anh Khoa!

Khoa ngỡ ngàng khi nghe đứa bé gọi tên mình, nó cũng vừa kịp nhận ra đứa bé chính là Hà em của Hải.

Khoa đứng lặng giây lâu, nó chẳng hiểu vì sao Hà lại ở đây, Hà thấy

Khoa yên lặng nghĩ rằng Khoa không nhận ra nó nên vội nói :

— Em là Hà, em của anh Hải.
Nghe nhắc đến Hải, Khoa như người tỉnh mộng, nó tự hỏi : * Không lẽ thằng bé kia lại là Hải ? * Khoa hỏi Hà :

— Hà ơi, Hải bây giờ ở đâu ?
Hà chỉ vào nhà trong :

— Anh Hải đang ở trong đấy.
Khoa bớ ngớ nhìn vào trong nhà :

— Có phải Hải vừa mức nước ở ngoài này ?

Hà gật đầu :

— Đúng rồi anh Hải vừa mức nước xong.

Khoa tái mặt, lời nói của Hà như sét đánh ngang tai, Khoa không ngờ Hải tiêu tụy đến thế ! Nó vội chạy vào trong nhà tìm Hải để hỏi rõ mọi việc. Dưới gian nhà nhỏ gần bếp, Hải ngồi yên lặng trên chiếc giường tre không biết có người đi vào, Khoa lặng lẽ bước lại gần Hải rồi như không ngăn được xúc động Khoa ôm chầm lấy Hải khóc nức nở ... ! Hải đưa bé lặng yên cho nước mắt tuôn rơi... chúng nó không nói với nhau một lời nào !

Một lúc lâu, Khoa đã lấy lại bình tĩnh nó hỏi Hải về những chuyện xảy ra sau ngày nó lên tỉnh. Hải kể lại cho Khoa nghe những điều không may xảy đến cho gia đình :

— Sau khi Khoa đi được một tháng, mẹ Hải bị bệnh nặng rồi chết Hải thương mẹ quá nên khóc mù cả đôi mắt...

Nói đến đây Hải cảm động quá ! nó ôm mặt khóc tức tưởi... Khoa nhìn Hải nghe lời, nó nói mãi mới được một câu :

— Sao Hải không ở căn nhà cũ ?
Hải lau nước mắt :

— Sau khi mẹ Hải chết, Hải buồn quá nên không muốn ở đó nữa. Cậu Hải bán căn nhà mẹ Hải để lại và đem ba anh em Hải về ở đây.

Khoa nhìn thật lâu vào đôi mắt Hải, đôi mắt nai tuyệt đẹp vẫn còn đây nhưng ánh sáng đã mất ! ánh sáng đã thực sự không còn trong đôi mắt nhưng đen mờ màng ngày nào, giờ đây tất cả đối với Hải chỉ còn là một màu đen, màu đen của bóng tối muôn đời... Khoa còn nhớ hôm chia tay Hải đưa nó ra tận bến xe và đứng nhìn trước khi chiếc xe chuyên bánh đưa Khoa đi thật xa, đôi mắt Hải nhìn Khoa quyến luyến như muốn giữ Khoa ở lại, thế mà bây giờ Hải không nhìn thấy gì nữa Hải không còn nhìn thấy Khoa và những người thân yêu ! Khoa nghe mẩn mẩn trên môi, nó đã khóc tự bao giờ ! Khoa khóc cho cuộc đời đen tối của Hải hay khóc vì tiếc thương đôi mắt nai đã mất đi nguồn ánh sáng ? !

Ngoài kia mưa vẫn rơi không ngừng như cùng Khoa nhỏ lệ khóc thương cho người bạn xấu số... Đôi mắt nai mất đi ánh sáng nhưng sẽ còn mãi trong Khoa như hai vì sao chiếu sáng muôn đời không lịm tắt... !

LYNH THANH THAO

Tùy bút của LÊ HẰNG

vào thu

SAU một số truyện ngắn viết về Đà Lạt đăng trong T.H, tôi nhận được một số thư của các em gửi về.

Em N.T. kể rằng mùa hè rồi em lên Đà Lạt nghỉ mát, em cũng đi trên những con đường cong cong giữa hai bờ cỏ mịn, những lối đi dốc ngược làm đôi chân thon dài bé bỏng của em hình như to ra, và má em hồng lên như những nàng thiếu nữ má phơn phớt màu hoa đào có lông tơ gợn gợn lúc mười giờ sáng. N.T. bảo muốn cắn má họ như cắn quả đào lông của Đà Lạt hát hiu gió lạnh.

N.T. bảo những sáng những chiều mặt trời bùng lên bên kia rừng Lang Biang mang dáng nằm thiếu phụ, những trưa trời trong cao xa vút, đôi cô ánh vàng chan hòa màu sắc. Màu tím pensée đậm buồn rưng rức, màu vàng mimosa kiêu sa đài các như một thời vàng son rực rỡ trong lịch sử Việt Nam xưa. Em bảo Đà Lạt đẹp hơn trong truyện tôi viết bội phần.

Vâng em đã nói rất đúng. Làm sao chị ghi lại được tràn đầy và trung thực vẻ đẹp của thiên nhiên hỡi em? Em bảo những vãn mây dật dờ màu tím buồn giăng trên cao xa, những khu rừng im lìm trầm tư suy tưởng những đỉnh núi cao mây quện mù mù gợi thêm một chuyện phiêu lưu vô ngần. Hay bình minh lóe vàng ngoài cửa biển, hay chiều tàn mưa rơi trên sông. Bút chị ghi không trọn, tả không say. Chị mỉm cười nhận tội với em đây, và chị nghĩ chẳng có ống kính nào, dù em có là nhiếp ảnh gia đại tài đi nữa, em cũng không thu hết được vẻ đẹp và hương sắc quê hương của chúng mình. Chẳng có họa sĩ nào ghi đúng màu trời trong mơ và huyền hoặc của mùa thu được đâu em nhỉ.

Em H.L. người thơ tài hoa của xứ Banmê buồn muôn thừa đã đi dòm nhận xét về tôi. H.L. bảo vì thương những chiều thu

mưa bay giăng giăng tôi đã chọn nghiệp văn chương mà ôm vào hồn, mà khắc vào tim, mà ghi vào óc. Em H.L ! thực ra, chị mới tập tễnh vào nghiệp văn chương. Chị nghĩ rằng nghiệp nào chả có đắng cay lẫn ngọt ngào, có hạnh phúc nào không bằng khuâng, có sung sướng nào không ngậm ngùi : cũng như có mùa thu nào lá không vàng không rụng đâu em ?

Em bảo đọc Tuổi Hoa, em không cần biết là hay là dở, em chỉ biết rằng em cảm thấy thương yêu quê hương đến nghẹn ngào. Em yêu một Hà nội xa xăm ngàn trùng cách biệt trong trí nhớ. Em yêu Đà Lạt với mặt hồ lặng vắng sương mờ, hát hiu gió chiều. Em yêu Huế với những nàng con gái tóc thề riu rít nói cười như chim trên con đường Lê Lợi áo trắng bay bay. Ôi ! Huế đô trầm mặc u buồn như di vãng. Em yêu Sài Gòn bừng bừng sức sống và yêu sao là yêu những con đường có lá me li ti rơi trên tóc rồi. Những dòng em viết làm chị xao xuyến đến rung rung. Khi cầm bút gọi lại kỷ niệm trong đáy lòng thăm kín, chị cũng mơ ước bấy nhiêu thôi em ạ.

T. L. cậu học trò Adran chuyên chơi nhạc trẻ, khuôn mặt mắng tơ, tóc để dài, đôi mắt thăm thăm với hàng mi rậm như đôi bờ cỏ

mộng lại chề vắn tôi còn đợi chút vụng về. Cùng lúc L. thú nhận mặc dù lớn kênh càng ra rồi em vẫn đọc TH. Em ý thức rằng mình là một cậu bé Việt Nam mang trọn giống máu bất khuất tràn đầy trong da thịt. Em biết rằng em đang thừa hưởng một nền văn minh huy hoàng nhất miền châu Á cao sang. Tôi xúc động vì thư em dễ thương quá sức. Ít nhất trong cuộc sống mọi người xô đẩy nhau, vật lộn quất quay vì tiền, tôi còn được các em cho tôi chút ít tin yêu đó để có thể nghiêng rằng lại nâng mặt lên nhìn trời mà thành người. L. kể rằng kỳ thi cuối năm vừa rồi em được 13 điểm luận văn với đề tài «Hãy dựng lên mẫu người đàn bà Việt Nam qua chính phụ ngâm khúc» cô giáo viết văn trẻ đẹp dễ thương của em đã khen làm em nở phồng cái mũi vốn đã hếch quá nhiều tuy chưa một lần đi sửa như truyện «cái mũi» của tôi đâu ạ. Em bảo rằng em thích môn Việt văn vì nó làm em về nhà thương mẹ thương cha đến nồng nàn. Những người mẹ người cha đáng kính của một Việt Nam đau khổ nhục nhân. Cuối thư em nhấn mạnh mãi mãi tin yêu và hy vọng vào tương lai dân tộc. Em đòi tôi đừng bao giờ bỏ nghề viết báo nhiều ngậm ngùi đắng cay và chua chát. Tôi mỉm cười.

Em, khôn thật ! em nhất định sẽ làm kỹ sư để khai phá tài nguyên phong phú tiềm tàng trong lòng đất Việt Nam yêu dấu của chúng mình. Em phải làm một chút gì cho đất mẹ đã nhiều đau thương. Tôi tin và tôi cầu cho em đạt được lý tưởng này. Ôi Nếu ! mọi người Việt Nam từ lớn đến bé từ già đến trẻ, từ giàu đến nghèo, đều nhiệt thành lo lắng cho tương lai quê hương như em, những em bé TH. dễ yêu dễ mến của chúng ta.

Rồi một lá thư khác nét chữ vừa cứng vừa mềm của T. vũ M. T. vũ M. viết rằng em đã về thăm Đà Lạt. Em đã lên đỉnh đồi cao, lộng gió bốn phương tụ về của viện đại học, đỉnh tháp cao chót vót vươn lên bầu trời cao xanh với vợi, như tuổi trẻ Việt Nam đang vươn lên cao. Năm nay M. sẽ vào Đại Học. M. đòi tôi kể về những năm tháng tung tăng làm cô sinh viên ở đây cho M. nghe. Cuối cùng M. than phiền em tìm mãi, em đi vòng vòng trên những lối đi xinh xinh, em đi giữa hai hàng mimosa nở vàng, em đi trên đá cuội trắng ngà, em đi giữa hai hàng cỏ mọc cao cao. Em đi giữa thung lũng, giữa đồi cao, vậy mà em tìm mãi, đỏ mắt, mỏi chân, không thấy khu nhà nội trú tôi tả trong truyện.

Tôi mỉm cười, tôi ước chi có đủ phương tiện và thời giờ để dắt

từng em, từng em một vào vùng trời kỷ niệm của tôi. Ngôi nhà năm gian, ngôi đồ sộ ủa mình trong lùm cây, năm khiêm nhường lưng chừng thung lũng vừa đủ thấp để mỗi sáng tôi leo dốc lên giảng đường thì màu bánh mì với chút phở ma tan biến theo từng bước chân lên, đến giảng đường nghe thêm một tờ bún bò cay nồng ớt sả của xứ Huế vô cùng. Đừng chê chị tham ăn nghe em, mặc cỡ chết, dù chị tham ăn thật đó em ạ.

Muốn tìm thấy nội trú nữ sinh viên của chị. Em sẽ theo con đường vòng quanh một quãng hồ Xuân Hương, có những toà lâu đài cổ kính nằm khuất sau ngõ quanh mang tên Dao Tiên, mang tên Violetta. Rồi em lên một con dốc đứng, con đường vắng bóng

người, lâu lâu một chiếc xe vút phóng đi bỏ em ngơ ngác bên bờ cỏ nhìn theo. Đi nữa đi em nhá, đường mát và im lìm quá đi em nhỉ. Có một cái miếu nhỏ bên lối rẽ ngất đáy nghe, coi chừng đấy đã từng có tai nạn xảy ra ở đây vì lối quanh này. Một lúc nào đó sẽ phải đến em thấy một ngôi trường ngói đỏ nổi bật giữa một vùng cây cối xanh tươi. Trường nữ trung học Bùi thị Xuân đó em. Ở đây có rất nhiều cô bé áo xanh màu bleu marine má hồng thật hồng, mắt xinh thật xinh và môi tươi thật tươi. Dù muốn dù không em cũng ngần ngơ xao xuyến vài phút vì những cô bé đó em ạ. Em cười hở ? Đúng tim đen chứ gì ? Chị mà còn ngất ngây lao đao vì má hồng của họ nữa là em. Những cô bé cười không tròn nụ khi em nhìn họ, chính nụ cười nửa vười này làm em thích thú phải không em ?

Đi nữa đi em, đừng ủy mị đứng mãi ở đây nghe em ! Em sẽ xuống một con dốc rồi lên một con dốc. Em sẽ thấy hai cái cột bằng đá em không ngờ đâu Viện Đại Học đó. Năm chữ « Viện Đại Học Đà Lạt » bé bé trên bảng đồng gắn vào một cột đá, chỉ có một dấu hiệu khiêm nhường đó thôi em ạ.

Em biết không ? Theo luật lệ quốc tế, các bác sĩ chỉ được gắn một cái bảng đồng nho nhỏ

thế thôi. Bây giờ vì lý do cạnh tranh, bác sĩ cũng treo bảng xanh xanh đỏ đỏ đập vào mắt người ta, như các bảng hiệu chạp phô i mà. Chị yêu Viện đại học Đà Lạt vì cái bảng đồng. Chị lãng mạn quá phải không em ?

Em sẽ đi giữa hai rặng anh đào, hoa nở hồng hay trụi lá chờ vơ tùy theo mùa em ạ. Có những ghế đá, khuất trong cây, có những vòm cầu đỏ cong cong nét kiến trúc Đông phương trên những lạch nước nhỏ. Có những viên đá xám xếp lên nhau theo một nét sáng tạo lạ và bạo của các sinh viên ưa khai phá.

Em sẽ thấy những tòa nhà tường đá ngói đỏ, mang những tên đầy nét Đông phương : những An lạc, những Đôn hóa, những Minh Thành, Tri nhất. Đọc đến đây em có thấy hãnh diện vì mình là người Phương Đông chưa em ? Mặt trời mọc từ phương đông và mọi nền văn minh huy hoàng nhất của nhân loại đều phát sinh từ đây em ạ. Thật sung sướng cho những người con gái mang trọn vẻ đẹp của miền bán đảo Đông dương em nhỉ ? Mỗi lần nghe giáo sư Hoành nói về nền văn minh sâu xa và thâm trầm của Đông phương chị cảm xúc run rẩy cả người, cảm xúc này khác hẳn niềm khâm phục lúc giáo sư Tri nói về Kant về hiện tượng luận của Husserl

Lên nữa đi em! bôn cò lưng chừng đồi, có năm sáu lối rẽ làm em lúng túng phải không nào?

Thôi dừng lại, đừng nhìn lên đỉnh tháp cao chót vót của thánh đường Đại học, ở đó lâu lâu có những đám cưới do chính linh mục viện trưởng chủ hôn cho các sinh viên của ngài. Đám cưới hai họ đều là sinh viên, cô dâu chú rể khăn xếp áo thụng đẹp lắm cơ em ạ.

Em hãy xuống con dốc phía bên trái, dốc quá hờ? Rồi rẽ qua bên phải... Em thấy hai cây bưởi mùa hạ nở hoa trắng xóa trước một ngôi nhà có mái ngói cong cong chưa em? Nội trú của chị đấy. Ngày xưa chị đã sống ở đây với 14 nữ sinh viên khác. Mỗi phòng 3 người. Hồi đó chị không có nhiều tiền, sống giản dị lắm cơ, ngày 2 bữa cơm nội trú, sáng mẫu bánh mì không. Bây giờ thì chị đi làm có chút tiền. Nhưng sao chị vẫn thấy những ngày ở đó sung sướng nhất đời em ạ. Đêm đêm ngồi học ở bàn mà nghe lá thông vi vu dưới lưng xa, nhớ nhà khóc lên được.

Nội trú của chị có hai con chó Đức to lớn, đêm đêm nằm canh ở thềm nhà. Đát đát lạnh, nhiều khuya đói meo cả lũ mà không sao kiếm ra hàng quà. Chị

và bạn bè chui qua khe hở của hàng rào cây, lội bộ xuống phố mua bắp rang ăn từng hạt, nóng thơm thơm đầu lưỡi mềm thương nhớ.

Vào thu rồi đó em nghe không? Trời trong xanh gợn gợn vẩn mây buồn. Nghĩa là một chiều lá xanh thật xanh, xanh đến cùng tận của màu xanh, chồi non đã vươn tròn cả rồi. Lúc đó là lúc lá bắt đầu rơi, lá tả xuống đường. Em sẽ đi trên những xác lá vàng khô mà nghe thương nhớ về tràn đầy kỷ niệm xưa của em. Lòng em run lên như nốt sầu Dạ khúc mơ. Chị yêu lá vàng, một chiếc thôi cũng đủ. Chị yêu những con đường hiền lành của quê hương lao xao tiếng lá thổi đầy cam chịu nhẩn nhục.

Kia! mưa bay rồi đó em, mưa nhẹ, nhẹ vô cùng, không đủ nặng để rơi thẳng xuống đất, gió mùa thu lao xao thổi ngang lớp phấn hồng của đất trời, nên người ta gọi là mưa bay bay. Lớp bụi hồng giăng giăng đầy trời đẹp như một áng mơ.

Mưa không làm ướt áo em như những cơn mưa hạ ào ào của Sài Gòn đâu em. Những sinh viên học sinh họ thích đi dạo trong mưa bay để tóc vương đầy mưa bụi, vai áo lạnh vuơng vuơng phấn mưa, mắt người đẹp sáng thêm một chút mộng tình thêm

một chút thơ. Họ đi lang thang bên nhau dưới mưa bay lất phất. Mưa giăng mờ trời, mưa giăng đầy mắt xinh. Hãy đi trong mưa bay đi em, nếu thích em chắm một điệu thuốc, hai tay trong túi áo măng tồ. Hãy để mưa tự do rơi trên tóc em bằng bênh như mây trời phiêu lãng.

Mưa không lạnh, mưa không nồng mà mưa ru êm như điệu ca dao ngọt ngào quê mẹ.

Mùa thu chợt đến như dáng xưa, không hình không bóng mà sao ngầy ngất men say. « Mùa thu đến với cõi đời như một cô gái xưa đi về nhà chồng. Nàng thu bước rất khoan thai, tà áo thướt tha chân không chắm đất thỉnh thoảng cánh quạt khẽ chệch để lộ đôi mắt êm như trời xanh buổi chiều... » Chợt nhớ đoàn văn Thu của Xuân Diệu một ngày nào xa xưa cô giáo Lê khắc Ngọc Quỳnh áo trắng xinh thật xinh đọc trong lớp cho nghe mắt chị cứ tròn xoe ra. Chị yêu mùa thu từ dáng cô Ngọc Quỳnh, chị yêu mùa thu từ hơi thơ Xuân

Diệu. Chị yêu mùa thu từ trên trời rơi xuống. Và chị mê viết văn cũng chỉ vì cô đấy, cô Quỳnh ơi !

Vậy là em đã thăm xong nội trú của chị rồi đấy nhé ! Sao có thơ mộng không em ? Chao ơi những sáng trời thu dịu dịu, thoáng gió heo may rù nhau về, Bận bề chị ngồi trước nhà nội trú đan áo len cho mùa đông tới. Chị đứng ngắm họ tiếc mình không là họa sĩ. Má họ sáng hồng bầu bầu căng sữa, đôi tay thoăn thoắt cử động trên len màu xanh như trùng dương hun hút sâu.

Cảm tạ Thượng Đế đã cho chúng mình một quê hương có đủ 4 mùa. Cảm tạ Thượng Đế đã cho chúng mình đôi mắt để nhìn trời chuyển nhẹ vào thu, đã cho chúng mình một trái tim để yêu thiên nhiên để thương quê mẹ. Chị muốn em đi mãi đi lên mãi mãi. Kìa là đỉnh đồi cao, này là giảng đường Hội Hữu, mỗi lần mưa bay bay sinh viên ngồi trầm ngâm trên những bậc đá dựa vào tường, chắc họ say sưa nghĩ đến một tương lai Việt Nam chan hòa khúc hát thanh bình ca, một quê hương chuyển mình vùng vẫy một trời Thái bình Dương mênh mông sâu thẳm.

Leo dốc đi em, đỉnh đồi đây rồi, em nhìn đi khắp bốn phương trời. Hồn đang lên cao bên tòa nhà Năng-Tĩnh có những con

người đang âm thầm làm việc,
đang âm thầm tạo một tương lai
cho quê hương yêu dấu.

Gió nhẹ, nhẹ như mơ say. Mây
đẹp từng áng trời lênh đênh. Trời
cao không bờ không bến. Rồi em
sẽ xuống núi, sẽ lao vào đời, sẽ
yêu cuộc đời như yêu chính thân
em.

Đề rồi có những chiều một
chớm thu về đẹp như hôm nay,
trong cuộc hành trình dài của em
em sẽ dừng lại một quán nước
bên đường mà nhớ thương ngày
xưa mịt mờ trong dĩ vãng. Như
chiều nay trong quán ĐaLa trầm
ngâm với ly trà tưởng nhớ, tôi
nhìn mùa thu về trong dáng mưa
lâm râm ngoài đường phố buồn
buồn, nghe mơ hồ đâu đâu chút
heo may lành lạnh mà nhớ ĐàLạt
xa xót.

Những cơn gió thổi vút trên
mặt hồ êm đềm và trong xanh.
Chiều nhuộm vàng đôi cò. Những
cánh pensée gọi hoài thương nhớ
những bông mimosa vàng, vàng
say ngây thơ. Những con đường,
những đôi cò, những lưng sầu u
buồn, những rặng hoa, những
sáng mù sương, những chiều mưa
nhật. Tất cả đã trở thành thánh
địa của yêu thương. Chị viết cho
các em với xôn xao ngây ngất
vì tất cả đã là những kỷ niệm
thần thánh trong chị.

LÊ BẢNG

MƯA HẠ

xin mơ trong hồn lẫn mơ khói sương
ướt nụ tím hồng ướt cả linh hồn
xin mưa đi qua vùng hoang thảo đã
ướt bụi mù trời ướt cả tay thôn
ôi trong hồn em mưa về bao giờ
ngày qua rất gần trong cơn bơ vơ
chim sẽ nâu chuyển cảnh khô trước
nắng

lá ngập bên đường theo gió hững hờ
thời gian vui quên từng ngón sen
nồng

ngậm ngùi về tìm mùa xuân hay đông
trong mắt em sâu dịu dàng màu lá
lạnh se buồn về ngập trời mệnh mông
chân bước ngập ngừng trên xác lá
hồng

hoa rơi trong chiều còn mấy ước
mong

chiều nay mây trời quay tìm chốn cũ
vạt áo lướt hồ trên lối rêu phong
xin mưa bay về hạ ôm cô liêu
làm ướt mi em hong lạnh buổi chiều
mắt em còn sầu lao xao biển nhớ
một góc tim nào in vết đau hiu.

ĐỖ THỊ BÔNG LIÊN

tuổi hoa THẮC MẮC?

— Em NGUYỄN VĂN THẾ (QUẢNG TRỊ) : Các câu thơ em hỏi nghĩa là các câu ca dao nói về lịch sử dân tộc :

a) Con cóc năm góc bờ ao,
Lăm le lại muốn đớp sao trên trời.

Hai câu ca dao trên ám chỉ Đỗ Thích năm mộng thấy sao rơi vào miệng nên sau sanh tâm ám sát vua Đinh Tiên Hoàng (con cóc ám chỉ Đỗ Thích còn ngôi sao chỉ ngôi vua).

b) Đường vô xứ Nghệ rào rào,
Non xanh nước biếc như tranh họa đồ,
Ai vô xứ Nghệ thì vô.

Các câu ca dao trên ám chỉ Lê Lợi đi đúng lòng dân nên được toàn thể nhân dân ủng hộ.

c) Chàng vẽ thiếp một theo mây,
Con thơ đề lại chốn này ai nuôi

Hai câu ca dao trên ám chỉ huyền thoại Lạc Long Quân và Âu Cơ.

Ca dao dân tộc là một kho tàng vô tận em ơi ! Lẽ dĩ nhiên có giá trị văn hóa tuyệt vời. Hiện nay chưa có ai dám tự hào là đã sưu tầm được đầy đủ toàn thể các câu ca dao từ trước đến nay của dân tộc. Tuy nhiên anh có thể giới thiệu em một bộ sách sưu tầm ca dao rất có giá trị : đó là bộ Hương Hoa Đất Nước của Trọng Toàn. Anh cũng căn cứ vào bộ này để giải đáp ý nghĩa của các câu ca dao trên đó.

2) Nói cho đúng, không phải tất cả các chủ trường tư đều xấu và cá mập cả, cũng có những trường đích thực là những cơ sở giáo dục văn hóa. Sở dĩ có tình trạng hỗn loạn này là tại thiếu một quy chế trường tư đích thực. Có những trường đối xử tốt chứ, bằng chứng hiện nay anh vẫn dạy đều tại một số trường tư.

Chúc em những gì đẹp nhất.

— Em TRẦN NGỌC VY (Tôn Dân Saigon) : Anh đã đọc thư em nhiều lần, anh vô cùng xúc động trước những ý nghĩ của em, anh biết trả lời em sao bây giờ ? Mỗi người Việt Nam chúng ta đều có một định mệnh, định mệnh có thể do người khác bắt chúng ta gánh chịu hoặc do chính chúng ta tạo ra, tùy theo ý chí và can đảm của chúng ta. Nhìn qua báo chí cho biết tình hình quốc tế và quốc nội, chắc em nhận thấy dân tộc mình đã có nhiều triển vọng tránh khỏi tình trạng bi đát này. Anh em mình hy vọng lần này sẽ không còn là ước mơ nữa mà là sự thực ! Như thế lúc này đâu phải là lúc bi quan ! 15 tháng 10 tới, em vào Thủ Đức phải không ? Anh cũng đã ra vào Trung Tâm 3 đến bảy lần đó em ! Anh nhận thấy những ý nghĩ của em cao hơn anh nhiều, anh thấy anh cần phải học hỏi thêm ở em đó ! Thân.

— Cháu TRẦN THỊ TUYẾT (Trần Quý Cáp Nha Trang) : Ông Nguyễn Xuân Vinh hiện nay là giáo sư Hàng không và không gian ở đại học Michigan bên Mỹ. Hồi còn ở Việt Nam ông là tư lệnh không quân. Ngoài ra ông còn là một nhà văn viết dưới bút hiệu Toàn Paong (tác giả cuốn Đời Phi Công)

Chú có nói lại với thím là cháu chúc thím cười tươi như hoa được được làm thím vui lắm, thím cũng chúc cháu lại như vậy đó.

— Em TRẦN CHÁNH TRÍ (Gia Định) : Cuộc hành trình của ét xăng như sau :

Đầu tiên ét xăng nằm dưới đất trong các giếng dầu hỏa. Dầu hỏa trong các giếng này được đưa vào các nhà máy lọc dầu bởi những ống dẫn dầu. Trong các nhà máy lọc dầu này, người ta phân tích dầu hỏa thành các sản vật có ích mà một trong những sản vật có ích là ét xăng.

Ét xăng được dẫn đến các bình chứa bao la ở cạnh nhà máy lọc dầu bởi những ống dẫn dầu. Lúc đó, các xe xi téc, các tàu chở dầu liền đến lấy xăng đem đến giao cho các kho chứa xăng trên khắp thế giới. Các nhà giao xăng đến các kho này lấy xăng giao cho các trạm này. Và ở các trạm xăng, người ta cung cấp xăng cho các xe hơi, xe gắn máy...

— Cháu TH. A (Saigon) : 1) Điều cháu nhận xét rất đúng.

2) Phải, đúng là người đó.

3) Cháu đang viết Vũ Khúc Tuyết Vời, nếu không có gì trở ngại, trước tết, cháu sẽ đọc được cuốn này. Chị Bích Thủy chưa viết Dòng Sông Quê Nội cháu à ! Cháu chưa biết bao giờ MLƯĐ mới được anh Trường Sơn cho tái bản... vì cháu thích cuốn đó nhưng lại có nhiều độc giả không thích cuốn đó.

Thím không phải là giáo sư, thím là nội trợ và trái với điều cháu nghĩ. Cảm ơn cháu thật nhiều.

HOÀNG ĐĂNG CẤP

TỪ ĐẦU NIÊN HỌC

MỘT đêm nhắm mắt không yên, cứ thao thức với lòng rộn rã. Sáng dậy sớm. Bữa nay em đi học, ngày tựu trường vui ơì là vui. Đề coi em phải đem theo cái gì đây? Sách vở bút thước vô một ngăn, tấm hình Khanh tặng em cần thận ép giữa quyển tập giấy trắng tinh vào lớp cho con nhà Mai xem, còn mấy đồng tiền ròn rêng cho vào ngăn kéo «phộc mớ tuya» đề uống si-rô với lại mua kẹo..., thật buồn cười hết sức. Bộ đồ mới mẹ may xong chiều hôm trước em giặt ủi phăng phiu, vậy là đủ cả chứ? Em tung tăng chạy xuống nói với anh hai:

— Ăn cơm rồi anh chở em đi học liền nhé.

Mặt anh hai nhăn nhó thấy ghét:

— Chi sớm dữ? Mới mười hai giờ mấy «đô» phơi nắng hà?

Mẹ bảo em:

— Ăn cơm rồi ba nghĩ một chút ba đưa Huyền đi. Anh Dũng chạy xe nhanh lắm, Huyền không sợ sao?

— Chứ... chứ con phải đi sớm kia, hông thôi mấy nhỏ dành bàn nhì mất, mẹ nói ba con đi một giờ kém mười nha mẹ?

— Ừ một giờ đi, cho con ăn cơm đã.

Mẹ «ăn gian» của em mười phút ức ghê cơ, em lừa nhanh những hạt cơm nóng hổi làm chị Quỳnh trụng mắt.

— Mẹ coi, Huyền nó gấp như xe lửa chạy.

Em lo xa vậy thôi, nào gấp gì —mà... xe lửa chạy chậm thấy mồ, cứ thối kèn toe toe mãi lúc sau mới đến. Mẹ chẳng nói gì hết, được dịp em háy chị Quỳnh đang toét miệng cười chế nhạo. Ba lắc đầu:

— Con Huyền lộn xộn lắm, có chuyện đi học cũng rối lên sáng giờ nó giúp mẹ được gì đâu, lục đục với cái cặp hoài phải không?

Em im thin thít, ăn hết hai chén cơm vội buông đũa — Chị Quỳnh lại trừng mắt như muốn bảo: Biết mà, giờ này sốt ruột lắm rồi.

Em leo lên gác, ôm mấy quyển sách xem — sao giây phút này em hồi hộp lạ, cứ muốn nhảy loi choi trên đường đến trường, sách chỉ xem thấy chán. Thò đầu nhìn xuống phía dưới — Chị Quỳnh dọn dẹp, mẹ đỡ bé Hương ngủ, ba nằm trên ghế dài tay vất ngang trán, chả biết ba ngủ chưa?

Em rón rén bước từng bậc thang, đi lại đầu tù lầy đồng hồ coi—mười hai giờ mười lăm — sao chậm nhỉ? Em vận đến mười hai giờ bốn mươi, chút nữa một giờ đi... là vừa, em đi trễ nhờ Khanh, Lan vào trước tội hân sẽ ngạo em liền, tự vì hôm nghỉ học em hẹn ngày tựu trường đến sớm nhất dành chỗ cho ba đứa.

Anh hai ngồi coi truyện mà ngoẻo đầu ngủ ngon lành. Em thay đồ mới. Ôm cặp tình như sáo. Chà, gọi anh dậy cũng khó, làm sao giờ? Ba đi làm về mệt chả lẽ em gọi ba thức dậy đi sớm những nửa tiếng?

Với tay bứt bứt tóc anh Dũng em khúc khích cười, thế là anh nổi giận:

— Đứa nào phá tao đó bây? Em nói lớn:

— Một giờ rồi, đưa em đi học anh hai hông biết nghe, trễ...

Anh gắt ngang:

— Thôi con nhỏ. Đi thi đi.

Anh hai vuốt mặt đứng lên còn coi lại đồng hồ. Lầm bầm:

— Một giờ ?? Quái, sao mà nhanh khiếp.

Em nghiêm trang:

— « Thời giờ ngựa chạy tên bay » chứ bộ. Mau nghe bác.

— Ê, tao là tài xế của... nhỏ Huyền hả?

— Dù muốn dù không cũng phải thi hành nhiệm vụ, chiều em mét ba cho coi.

Anh Dũng bực tức xách xe ra rồ máy ầm ầm, gọi:

— Lên đi. Con nhỏ rùa.

Em định nói anh hai là « ông tướng rùa » ấy chứ, chưa gì anh đã hét lên!!

Đường Phan nắng gay gắt...

— Đó, thấy chưa, có ai đâu? Trễ lắm, đứng phoir nắng nhe cưng!

Anh Dũng trễ môi sì và em một hơi mới phóng xe về. Em hối hận vài phút nhưng, phải tìm đường vào lớp chứ — phoir nắng à — còn lâu. Đợi bên lúc

mở cửa sao? Vòng qua cổng Đoàn, hên ghê, cổng không khóa em ôm cặp chạy một mạch — Sân trường vắng tanh, hàng cây lao chao rũ — Khung cảnh êm đềm thương quen. Em tìm lớp mới, mở cửa vào — Lớp tối thui ghê bàn bụi bám. Chẳng có nhỏ nào ở đây hết, em thấy sợ.

Chọn bàn nhì dãy giữa, ở chỗ lý tưởng của tụi em ngồi đây trông cả hai bảng, trước mặt giáo sư chắc phải học chăm. Em lấy viên phấn « dự trữ » viết tên Khanh, Lan, Huyền, thờ ra khoan khoái. (Đáng nhẽ em phải viết tên Điều cơ tự vì Điều Huyền mờ).

Thật lâu sau, Anh Cận bước

vào lớp, mồ hôi ướt đầm, chắc hẳn phi nước đại đến đây ngơ mình vô địch.

Em cười nho nhỏ làm con nhà Cận tròn xoe mắt nhìn lại :

— Trời, vô hồi nào sớm vậy?

Hắn khoa tay :

— Tui tính dành chỗ đó đó, Điều Huyền lẹ chân quá. Chỗ sát tường tối hơn — thoi đánh ngồi bàn sau mi.

Một tốp tranh nhau chạy vô, những Hiền, Linh, Thanh, Cúc Lan, Khanh. Khanh thấy em mừng quá reo to :

— Điều Huyền kìa Lan, mình ngồi bàn nhì dãy giữa, khoái ghê.

Hiền, Linh, Thanh chọn bàn nhất.

— Xời ời, lớn vậy còn lên tuốt trên.

— Chứ sao, bàn nhì nhỏ Điều Huyền chiếm, tụi tui vầy xuống bết hả?

Tiếng cười ròn nổi dậy thân thiện dễ mến làm sao.

Tội nghiệp Cúc giận dỗi xuống tận bàn cuối úp mặt — Lan kêu :

— Cúc ngồi bàn ba nè Cúc!

Nhỏ làm thinh, Phạm Kim Anh Cận dọa:

— Con nít ngồi đó hồng thấy
đường chép bài đâu.

Thế là nhỏ lót tốt chạy lên.
Ai nấy đều yên vị trí mình chọn.

Khanh quay sang em :

— Năm nay rần học nghe
Điều.

Em gật đầu, có một xúc cảm
vô hình làm em muốn khóc. Bắt
đầu «tu» phải không Điều
Huyền ?

Năm nay nhất định ba đưa
học chăm há Lan Khanh. Còn
nhớ kết quả buồn thảm năm
trước không ? Em hạng bốn chục,
Khanh ba mươi sáu Lan lo sợ
bị thi lại — rồi than trách sao
mình tối tăm ngu dốt. Ý chí
phấn đấu phát xuất từ tâm,
mãnh liệt, phi thường — Bây
giờ, em nhìn lại vở bài, vui vẻ
hy vọng. Chọn chỗ ngồi này
đề nhớ Đỗ Kim Thu. Chị Thu
ơ — em sẽ noi theo con
đường của chị, đề chẳng bao
giờ mình xa cách — một đỉnh
cao — một vực sâu. Điều Huyền
của Lan Khanh sẽ không còn
mặc cảm nữa.

Ba ơi, niên học này, con hứa
con làm Ba vui lòng.

Xin đi lại từ đầu đề còn niềm
tin và niềm vui...

ĐIỀU HUYỀN
(tặng Bé P.T.K.A)

QUA MỘT TUỔI NGÀY THƠ

Mến tặng Chương Như — Nha Trang

Ngọn gió nào đưa em xa đỉnh nhớ
Tóc mây bỗng như tiễn thoáng xa mơ
Nắng nào lên hong má thắm môi
hồng
Mắt chớp nhẹ trời thu mây gợn
sóng

Em ngồi đó niềm tâm tư bỏ ngõ
Áo úa vàng như cuộc sống buồn tẻ nh
Trời đông mây bàng bạc cuối chân
trời
Nghe chưa xót thần tiên đang chấp
cánh

Từ lúc vắng chữ hương như phảng
phất
Tiếng xuân nồng chim mới cánh
trời xa
Ghé vào thăm phố cũ dấu hoang tàn
Bơ vơ ngắm ngày xuân ươm hoa
trắng

Nắng hạ buồn qua những lần đưa
tiễn
Ngón tay hồng trau chuốt chuỗi ngày
qua
Đỉnh bình yên em có thấy hai lần ?
Chợt nuôi tiếc vàng son mờ xa tít

NGUYỄN TAO ĐÀN

● HOÀNG ĐĂNG CẤP trình bày

PHẦN III

CÁC PHI HÀNH GIA

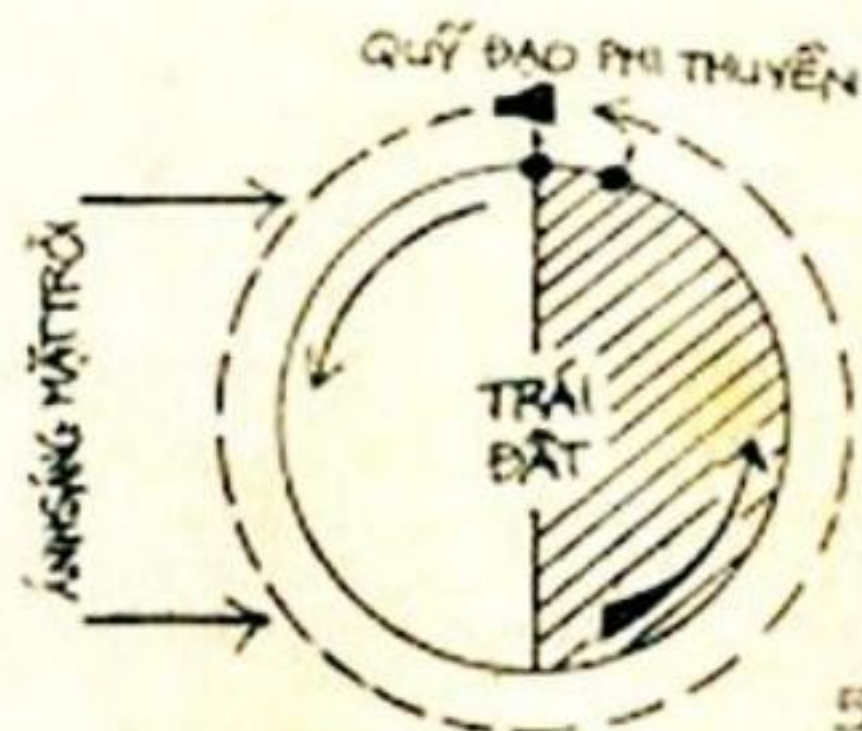
(tiếp theo)

Tại sao phi hành gia lại thấy mặt trời mọc và lặn nhiều lần trong một ngày ?

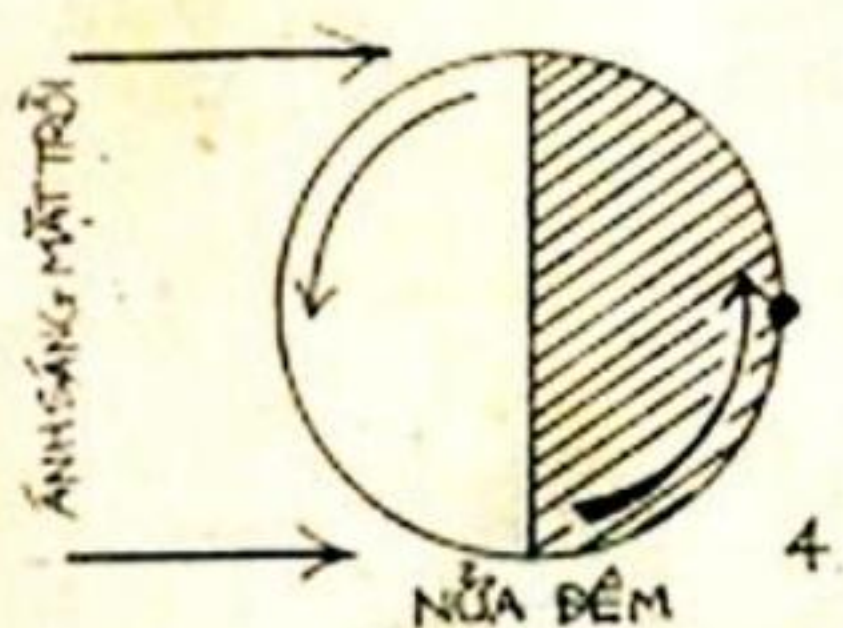
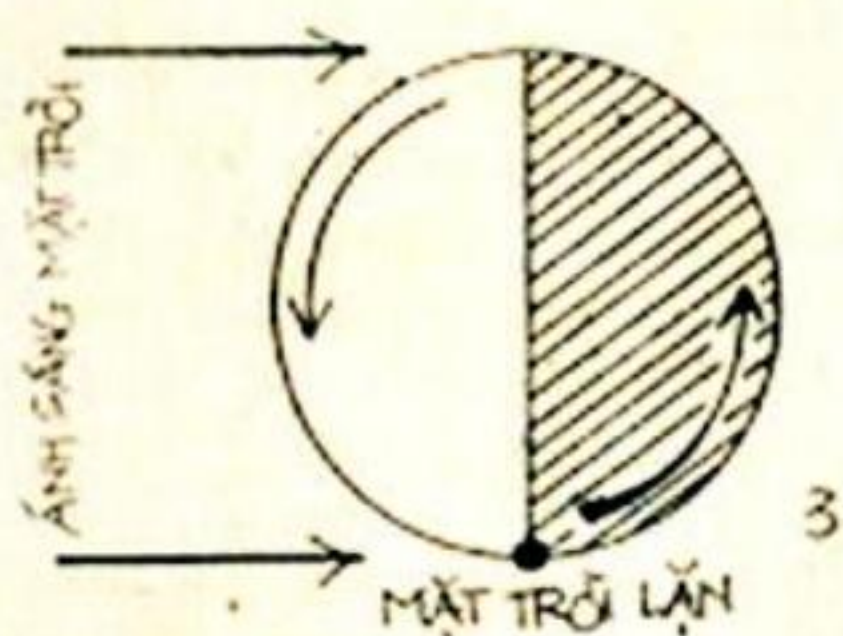
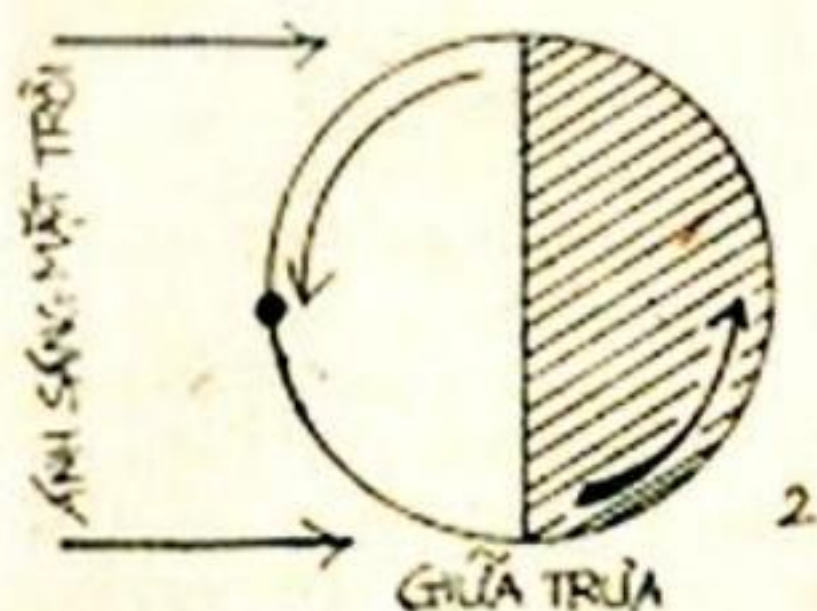
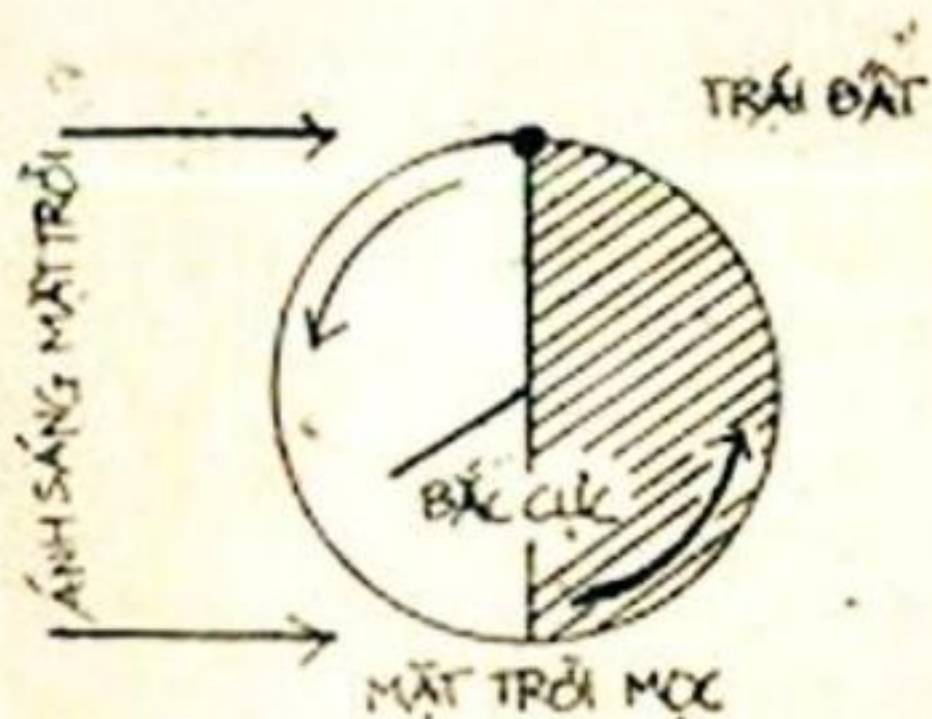
Ở dưới địa cầu này, chúng ta chỉ thấy mặt trời mọc và lặn một lần trong 24 giờ mà thôi. Chúng ta thấy mặt trời mọc khi địa cầu quay tròn đưa miền chúng ta ở ra trình diện mặt trời. Chúng ta thấy mặt trời lặn khi địa cầu quay tròn đưa miền chúng ta ở ra khỏi tầm ảnh hưởng của ánh sáng mặt trời và miền chúng ta ở lúc bấy giờ sẽ đắm trong bóng tối âm u.

Những phi hành gia trong phi thuyền không gian trong 24 tiếng đồng hồ đã bay nhiều lần vòng quanh địa cầu. Mỗi vòng bay chỉ mất khoảng một tiếng rưỡi. Mỗi lần phi hành gia quay chung quanh địa cầu, phi hành gia sẽ đi từ vùng sáng đến vùng tối của địa cầu và như thế sau mỗi vòng quay, phi hành gia sẽ thấy « mặt trời mọc » và « mặt trời lặn ». Trong 24

giờ, phi hành gia bay nhiều lần chung quanh địa cầu. vậy trong 24 giờ, phi hành gia sẽ thấy mặt trời mọc và lặn nhiều lần.

Khoảng không gian giữa hai điểm đen biểu diễn đoạn đường di chuyển của nơi em ở trên địa cầu trong 90 phút cuối cùng của 24 giờ một ngày. Cũng trong thời gian đó, phi hành gia bay được một vòng. Trong 24 giờ, phi hành gia bay được 16 lần vòng quanh địa cầu và như thế thấy 16 lần mặt trời mọc và 16 lần mặt trời lặn.

Quả đất quay tròn và em cũng quay tròn theo. Quả đất quay được đúng một vòng trong 24 giờ. Em tưởng tượng điểm đen chính là điểm biểu diễn nơi em ở.

Em 14 tuổi ! Em ước mơ trở thành một chuyên viên hòa tiến ! Em phải làm sao ?

Để giải đáp câu hỏi trên, nhà báo học số 1 của Đức đã nhập tịch Mỹ Werner Von Braun đã viết như sau trong tác phẩm những người đầu tiên trên mặt trăng của ông xuất bản năm 1964:

Trước tiên, tôi phải chấp nhận ước mơ của em rất kỳ diệu và tôi phải có bốn phần khuyến khích em, nâng đỡ em hết mình. Trong kỷ nguyên không gian này, nghệ thuật hòa tiến không những là khát vọng cao nhất của một thiếu niên thích mạo hiểm và muốn dẫn thân cho một lý tưởng nào đó, mà hiện tại còn có thể là một nghề rất tốt đẹp và chắc chắn sẽ trở thành như thế trong những năm sắp tới.

Nhưng em phải sửa soạn một cách hợp lý để sống thích ứng được giữa các hòa tiến và các phi thuyền không gian. Khởi đầu, tôi xin tuyên bố em đừng có mua những hóa chất nguy hiểm để chế tạo hòa tiến trong gara nhà em. Với phương pháp vụng về này, chẳng những em không thể nào cải thiện được nghệ thuật hòa tiến, mà em cũng không thể mở mang thêm kiến thức gì nào cả. Tôi xin thú thực tôi đã làm như thế hồi bằng tuổi em, nhưng tôi phải công nhận lúc đó tôi mơ mộng hết sức, một vài người bạn của tôi lúc đó ít may mắn hơn tôi đã bị què quặt suốt cả đời. Một hòa tiến có thể bay nhưng cũng có thể nổ, và nước Mỹ chỉ cần các phi hành gia còn sống chứ không cần các phi hành gia bị chết.

Việc đầu tiên em phải học thật nhiều sách về vấn đề này để xây dựng cho em một căn bản vững

chắc về kiến thức hỏa tiễn. Có rất nhiều sách hay về hỏa tiễn và phi hành không gian. Em có thể đọc hiểu được những sách này không cần phải biết toán học cao cấp.

Và bây giờ lời khuyên thứ hai của tôi: em đừng có sai lầm cho rằng học kỹ các khoa học và toán học chỉ cần cho các nhà chuyên môn các ngành đó mà thôi! Nếu đích thực em muốn đóng góp đôi dào vào lãnh vực hỏa tiễn (lãnh vực này có nhiều cạnh tranh kinh khủng), em phải học thật giỏi Khoa học và kỹ thuật. Khi em còn học ở trung học, em phải theo dõi tất cả các bài học về khoa học và toán học càng nhiều càng tốt kể đó em phải vào một đại học nổi tiếng để học chuyên môn về khoa học và kỹ thuật. Nếu có thể em hãy vào học một trường Cao đẳng kỹ thuật và đạt tới cử nhân nếu có khả năng em lấy luôn tiến sĩ khoa học.

Em sẽ nhận thấy có rất ít đại học dạy nghệ thuật hỏa tiễn và rất may mắn cho em khi em không tìm được một lớp chuyên môn về hỏa tiễn để học trước khi đỗ cử nhân khoa học. Nhưng điều này không có gì đáng ngạc nhiên cả, lúc đầu các nhà tiên phong về ngành hàng không cũng không có thể theo học được một lớp chuyên môn nào về hàng không cả bởi vì chính nhờ sự cố gắng của họ mà lãnh vực hoạt động này của nhân loại mới được phát minh. Tất cả những gì họ có thể làm được lúc đó là nghiên cứu các lãnh vực liên hệ, như vật lý học, cơ học và các vấn đề xe hơi hầu có thể áp dụng các kiến thức thu thập được vào lý tưởng mà họ đã chọn.

Em sẽ làm y như vậy, một chuyên viên hỏa tiễn có thể tìm thấy những

cán bản tốt nhất trong cơ học và ngành hàng không. Nhưng em nên nhớ điều này: một hỏa tiễn hay một khí cụ không gian tương lai không phải chỉ là cái vỏ chiếu sáng ngời và một động cơ khạc lửa phía sau mà còn là một bộ máy hoàn toàn tự động chứa đầy con quay, những dụng cụ ra-đi-ô, những hệ thống điện, những bộ phận điều khiển nước, những bộ phận trao đổi nhiệt, những máy điều nhiệt, những áp kế và vô số các trang bị khác. Động cơ phản lực của nó đốt cháy các propergol (1) lạ lùng và nó du hành trong vũ trụ với vận tốc bao phủ cả quang phổ từ số 0 đến mách 20 (20 lần vận tốc âm thanh) và cao hơn nữa. Như vậy một thiếu niên ước mơ muốn tiến bộ trong ngành hỏa tiễn phải biết rất nhiều các kỹ thuật khác nhau. Lẽ đương nhiên không người nào có thể biết tất cả rành rẽ được và trong thực tế, đối với một thiếu niên thì là tập trung vào học kỹ một ngành kỹ thuật nào đó cho đến nơi đến chốn, còn hơn là trở thành một người cái gì cũng biết hết nhưng biết chẳng được bao nhiêu. Song lẽ, nếu em càng học rộng biết nhiều em càng sẽ thấy nhiều điều lợi sau này (2) (Les premiers hommes sur la lune, trang 19, 22 và 23).

Vấn đề vệ sinh của các phi hành gia được giải quyết như thế nào ?

Một thách thức hợp lý nhưng khó nói đã được giải đáp như sau :

Mỗi phi hành gia mang theo 1 bao trong có 1 bàn chải 1 ống kem đánh răng, 1 chiếc lược. Phải kê cả các đồ cạo râu nữa. Khăn mặt thì có những hộp phân phát tự động, các giấp lau tay, khăn rửa mặt ngâm nước, thường để ngay dưới ghế ngồi hoặc dưới bao ngủ. Mỗi khẩu phần bao giờ cũng có thêm một bịch khăn lau tay.

Khi đại tiện thì phân sẽ được một máy hút vào những bao nhựa bên trong có sẵn những thuốc khử trùng.

Những bao phân được đặt ngay dưới ghế ngồi và phi hành gia cứ việc tự nhiên... Sau đó liệng vào

thùng riêng, và khi trở về trái đất, các y sĩ sẽ mang ra khảo nghiệm. Nước tiểu các phi hành gia thì do một ống dẫn từ bộ đồ phi hành tới 1 nơi chứa trong nguyệt xa. Xem như vậy thì đồ tiện tiện được để lại trên mặt trăng còn đồ đại tiện được mang về địa cầu...

PHẦN IV

DU NGUYỆT ĐIỆN

Tại sao mặt trăng là nơi ghé bến đầu tiên của nhân loại trong không gian ?

Như chúng ta đã biết, mặt trăng ở gần địa cầu hơn tất cả các thiên thể khác. Mặt trăng cách địa cầu khoảng 400.000 km. Các hành tinh khác xa hơn nhiều, cách địa cầu hàng

chục và hàng trăm triệu cây số. Giả sử nếu em có thể dùng xe hơi đi lên mặt trăng với tốc độ thường đi trên xa lộ Biên Hòa, em phải mất độ chừng năm tháng mới đến được mặt trăng.

Sau khi đáp được lên mặt trăng, loài người sẽ nhắm đến các mục tiêu Hòa Tinh và Vệ Nữ (Vệ Nữ là quê hương của Thiên Hương, chắc các em Tuổi Hoa từng đọc truyện khoa học giả tưởng thần tiên Thiên Hương còn nhớ ?)

Chúng ta biết gì về mặt trăng ?

Chúng ta biết mặt trăng là quê hương của Chị Hằng Nga đẹp tuyệt trần và Chú Cuội ngồi gốc cây đa.

Chúng ta biết mặt trăng như một cái đĩa bạc lóng lánh treo trên đầu chúng ta giữa bầu trời vô tận thăm thẳm âm u. Chúng ta biết mặt trăng quay vòng quanh địa cầu mất 28 ngày. Trong thời kỳ «trăng khuyết», mặt trăng giống như một cái lưỡi liềm, và dần dần trở nên to và tròn. Rồi từ hình dáng to tròn đó, mặt trăng bớt dần tròn và dần dần trở nên khuyết (trăng lưỡi liềm) rồi biến mất. Nhưng nếu đến gần mặt trăng ta sẽ thấy gì? Trên mặt đất trăng có vô số miệng núi lửa và các đường nứt nẻ.

Chúng ta biết không có khí quyển và không khí trên mặt trăng. Một ngày trên mặt trăng bằng 2 tuần lễ dưới địa cầu và nóng kinh khủng.

Đêm trăng cũng kéo dài tới 2 tuần và lạnh lẽo kinh hồn. Trước khi đến kỷ nguyên không gian, các nhà thiên văn đã nghiên cứu mặt trăng từ dưới địa cầu nhờ nhìn qua các viễn vọng kính. Hiện nay, loài người đã đặt chân lên được đất trăng và các viễn vọng kính đương nhiên mất giá trị trong công tác nghiên cứu mặt trăng.

(còn tiếp)

ÁO TRẮNG

Một sáng mùa thu em nhịp bước
Áo trắng vờn gió nhẹ tung bay
Áo trắng của lứa tuổi thơ ngây
Ngày hai buổi đến trường theo học
Áo trắng nhiều buồn vui tuổi ngọc
Nhớ như như cánh bướm đầu
xuân

Và lần nào đó đáng bằng khuôn
Tay nghiêng vành nón che mái tóc
Bóng thuyền duyên hiện qua tầm vóc
Nhịp nhàng khẽ bước trong sương
mai

Long lanh ngọc ngà mắt tơ nai
Áo trắng khóc thầm cho chinh chiến
Áo trắng ước bờ cầu trắng hiện
Đề rồi đất nước bớt thương đau
Và kia đồng ruộng thắm xanh mầu
Cho áo trắng mãi vui màu mực tím

KYM-LAI

(Huế)

1) **PROPERGOL** là hỗn hợp của các chất khí tác dụng lẫn nhau phóng thích ra các khí nóng và sự thoát ra của các khí nóng này ở lỗ thoát khí đã đẩy các hóa tiễn bởi sức đẩy phản lực. Propergol là tổng hợp giữa môi hỏa và nhiên liệu. Propergol có thể lỏng (acid nitric, oxy lỏng ở phía này, anilin, dầu kerosen, hydro lỏng ở phía kia) hay đặc. Đặc tính của một hỗn hợp propergol là sức đẩy riêng (*impulsion spécifique*) nghĩa là thời gian mà 1 kilô propergol có thể cung cấp một sức đẩy 1 kilô. Sức đẩy riêng của propergol lỏng cao hơn sức đẩy của propergol đặc. Động cơ chính của ngành hàng không liên hành tinh là hỏa tiễn, mà hỏa tiễn do propergol đẩy.

(2) Bài này tôi đã dịch đăng trong Tuổi Hoa số 79 ngày 15-10-67. Nay nhân dịp loạt bài Chinh phục không gian, tôi xin trích đăng lại vì thấy không đến nỗi vô ích.

CHỢT NGHE CON VỢ LÚ ĐAM MỒI GIEN NGHE RA MỘT
 PEO CHUỐI TIỀN QUOI. CHÚNG TẠO ĐẠO RỒI XE LẠNG
 VỎ.

VÀ CỎ ĐUẨN TIỀN SẴU VÀO TRONG RỪNG

MỘT PHÚT ĐI BỎ
 BỎ ĐUA

VỎ BỐT NGỌT, HÌNH NHƯ TẤT CẢ CỎN TRƯỜNG
 BÉO NEN NHƯ TRÊN MINH MÀY CỎN. ĐON
 CHÚNG VỎ RỒI CHỖ.

LẬT SẴU CHÚNG TỚI MỘT CẢNH

MỘT... HAI... KẾU MI KHÔNG
LUI VÀ BẮT ĐƯỢC TÁ PHẢI
BẮN GIỮA HAI MẶT MI.

NHỮNG CON VỒI CON, MỌNG SẼ VỊ TIẾNG SÚNG, ĐÓNG
TRÒN VÀ MẸ NÓ CHẠY THEO NÓ...

SẠO VẬY? CỤ TIẾNG
SÚNG NÓ Ở ĐÓNG
RỪNG BÊN KIA!

KIM!
ÔNG CHƯ
CƠ!

KHÔNG PHẢI
MỌNG CÓ THỂ
THÌ THẬT ĐƯỢC VÌ
NÊN BẮN NHỮNG
TRÁI VỎ VẮC TR!

NHỮNG TRÊN MỘT NGÓN ĐÓI
CÁI GÌ? QUÊN CỤSAI BẮT TRƯ
THUỘC CHO MI!

AAAAH!

ĐÓNG NÊN! HAY
ĐÓNG Ở ĐÓNG! H! TA
BỊ Ở TRÁI RỒI!

ĐƯỢC!
BÉ HỒI BẮC
NHƯN MỘT M
ĐÓNG NÊN!

34

Màu mực tím

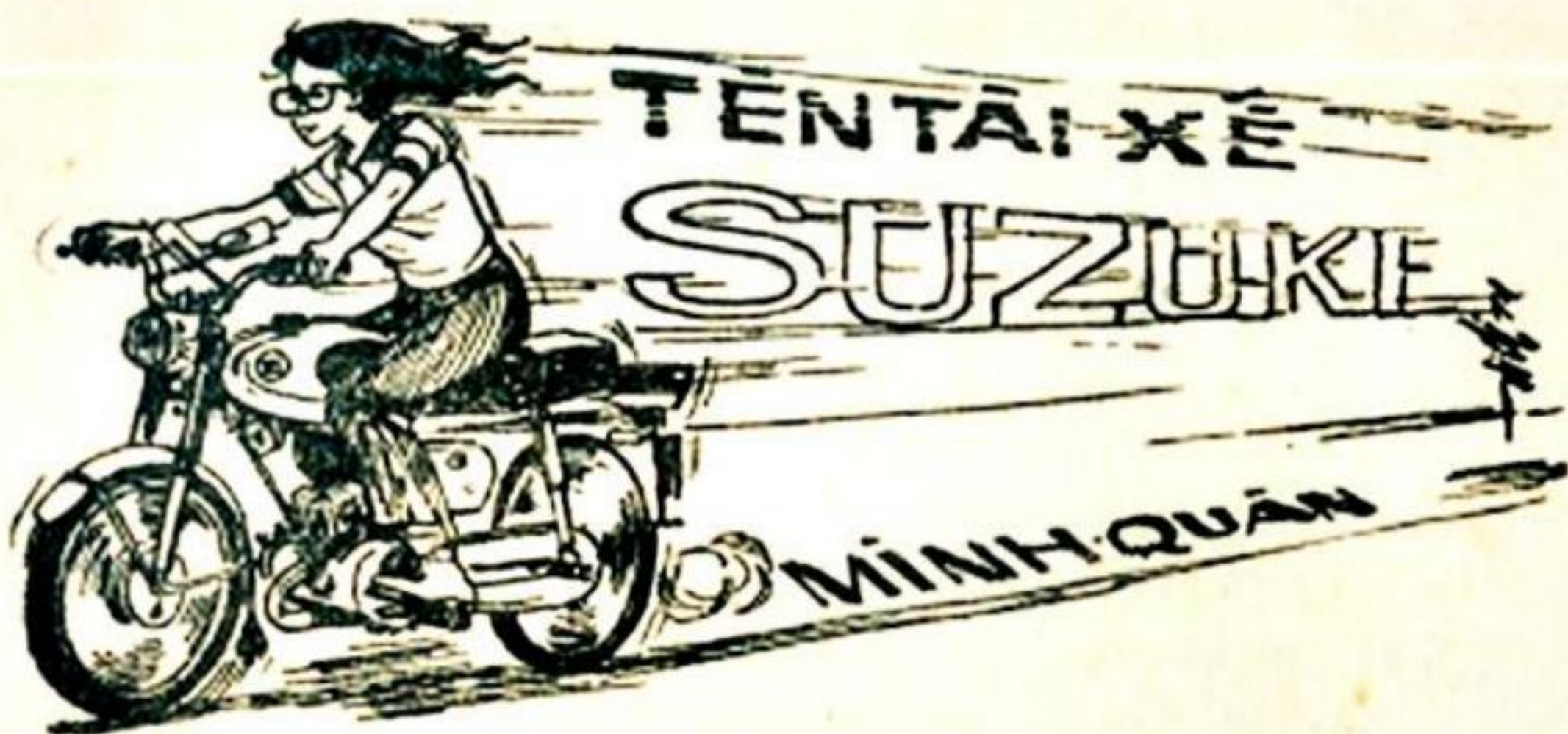
Thương chí lạ !!! với Huyền Khanh
trong T H số 155

Ngày khai tâm tiếng vỡ lòng con học
ABC tay nghiêng nghiêng nắn nét ri... rào
Bậm môi con gánh chữ B... A
B... A rồi... M... E... nặng (.)... Mẹ

Công ơn người con được học đầu tiên
Nhà ở chợ nên không màu mỡ mong tôi tím
Con chấm mực xanh tô đậm nét O... tròn
Mực lơ tay Mẹ pha không nên chữ
Nghen ngào con lấy mẹ mắc đến

— Con hư nhé ! bỏ vào viên mực nửa
Chữ xinh như mắt con mẹ tròn
Nhớ xưa kia khi mẹ còn cấp sách.
Nhà nghèo thiếu vở lấy gì mua được mực
Mẹ sang người ngất trộm trái mỡ mong tôi
Vì vội vẽ trái bẽ vầy đây đó
Mỡ mong tôi tím lan nhanh trên nền trắng
Mẹ xót xa... gò từng nét yêu thương
Mực tím mỡ mong tôi nuôi **TINH THẦN** mẹ lớn
Tay mẹ muốn vo tròn hai chữ **QUÊ HƯƠNG**
Nhưng khó ghê đi !! Mẹ phải viết **ĐOẠN TRƯỜNG !**
(Tháng năm dài chờ sầu đi thật lạ)
Lâu lắm rồi mẹ xa màu mực mỡ mong tôi.
(Máu thấm thấm tím buồn không xa lạ
Vẫn còn đây trong những tối bồi hồi).
Ừ... Con biết thế mẹ yêu màu tím
Hèn gì khi mẹ nấu mỡ mong tôi rau ngót
Mắt long lanh mẹ như nhớ xa xôi.
Mẹ này, con sẽ tập thương màu mực tím
Đề được vẽ phe mẹ nhớ trái mỡ mong tôi
Nhớ mãi... nhớ hoài vì cha cũng yêu màu tím đó !

ND-MD

TIẾP THEO

Nói xong mẹ tôi gác ống điện thoại ngồi xuống ghế, dựa ra sau, buông mấy tiếng ngán :

— Di L, gãy tay rồi... Đưa nào chở mẹ lên nhà thương Bình Dân ngay.

Nói vậy, nhưng mẹ tôi vẫn ngồi lặng, hai mắt nhắm nghiền, mồ hôi tuôn lấm tẩm trên trán, có vẻ mệt nhọc khác thường.

Chỉ một nhoáng, cả nhà hay tin dữ. Chúng tôi hỏi nguyên do xảy ra tai nạn. Mẹ tôi cắt nghĩa rõ ràng nhưng vẫn tắt :

— Di đi đóng tiền hội, đi bằng xe lam, bị xe hơi đụng.

— Bây giờ sao, mẹ ?

— Cái gì sao ? Đưa nào chở mẹ lên Bình Dân chở còn hỏi nữa, sốt cả ruột...

Tôi nhanh nhẩu nhận nhiệm vụ làm tài xế, viện cớ chị Thu chưa thay quần áo, mấy người kia đang ngái ngủ. Mẹ tôi bằng lòng ngay. Nhà tôi đến bệnh viện Bình Dân gần quá, lộ trình lại thẳng tắp một đường, không rẽ trái, rẽ phải chi hết, một nhoáng đã đến nơi. Mẹ tôi hấp tấp bước vào trong quên cả thói quen cần dặn giữ xe cẩn thận. Tôi lại được dịp ngồi trên xe, ngắm nghía nó và hình dung đến cái ngày không biết ngày nào — tôi làm chủ cái xe như vậy. Tuy nhiên, tôi không được thanh thản trong lòng mấy, vì cái tin di tôi bị gãy tay. Cỡ 15 phút mẹ trở ra, nói cho tôi biết là di tôi đã được nhân viên trong bệnh viện chụp hình cánh tay rồi :

tay dì gãy, phải mổ. Bây giờ mẹ tôi ở lại với dì, chưa về được. Giọng thắc thom, mẹ tôi nói :

— Thật là khổ, bây giờ... con có thể về một mình ?

— Thưa mẹ, được chứ... nhưng con muốn vô thăm dì một chút đã.

— Thông thả, bây giờ dì đang đau con, vô vô ích. Đề mổ xong rồi sẽ thăm. Có điều, đề con đi một mình mẹ lo quá, không yên tâm, mà về với con lại mất công đi nữa...

— Không sao, con về được mà mẹ, giờ này vắng người, với lại con rẽ qua Phan đình Phùng đi thẳng một đường, có gì đâu...

Tai nạn bất ngờ của dì tôi làm mẹ lại mất tin tưởng tôi ít nhiều, tôi hiểu điều đó nên không tỏ ra khó chịu chút nào. Do dự hồi lâu, mẹ tôi tặc lưỡi quyết định :

— Thôi được, con về đi ! Nhớ đi cẩn thận và về ngay nhà, đừng đi đâu hết, nghe không ?

Tôi dạ to một tiếng, mở công tắc, rồ ga, song hết sức ý tứ trước mặt mẹ, không phóng nhanh như lúc đi với chị Thu ban sáng. Trên đường về, tôi ngẫm nghĩ hoài về cái lo sợ vô lý của mẹ : tai nạn của dì tôi do xe hơi gây ra trong lúc đi xe lam, can gì đến chuyện xe hai bánh đâu, kia chứ ?

Cỡ một giờ sau mẹ tôi về. Chúng tôi được biết là Bình Dân họ không chịu mổ ngay cho dì tôi mà còn hẹn vào một ngày, vô định vì có nhiều người đến trước dì, chờ đề mổ. Cho nên sau một hồi bàn bạc, mẹ đưa dì vô nhà thương tư (St. Paul) và bác sĩ hứa sẽ mổ vào ngày mai. Mẹ cho biết thêm :

— Ngày mai, bác sĩ mổ cho dì vào lúc một giờ trưa. Mẹ phải vô trong đó với dì lúc mổ.

Chúng tôi muốn hỏi thêm đôi điều song nom khí sắc mẹ, biết là không nên quấy rầy, nên thôi.

Khi mẹ tôi vào phòng nằm nghỉ, chúng tôi họp nhau bàn tính. Ngày mai tôi đi học, anh Hùng, chị Cúc chắc không thể chờ mẹ được vì hai giờ họ cũng đi học. Chỉ mình chị Thu là có thể chờ mẹ tôi vào giờ đó. Chị Thu cầu nhau :

— Ông bác sĩ ác : nhè một giờ trưa mà làm việc. Sao không đề đến ba giờ chiều hay là tám giờ sáng, tiện hơn ?

Chị Cúc giọng thành thạo :

— Ông ấy làm việc nhiều chỗ, thì giờ phải chia ra chớ, đâu phải rảnh rang...

Hà nhăn nhó :

— Mẹ không được khoẻ, bà bác sĩ H. dặn mẹ phải ngủ trưa, mà phải đi lúc một giờ, để ghét.

Năm giờ chiều hôm sau như thường lệ, tôi và Hà đi học về. Mẹ tôi vẫn còn ở trong nhà thương. Mồ gì lâu dữ vậy kla? Tôi sốt ruột hỏi và Minh trả lời :

— Mẹ mới kêu điện thoại về, dặn chiều nay lúc chị Thu đi học, anh cùng đi với chị Thu, vô St. Paul chở mẹ về.

— Đi hai xe hay... sao ?

— Em không biết, anh hỏi chị Thu coi.

Chị Thu đang tắm. Tôi phải đợi và thất vọng biết bao khi nghe lệnh mẹ : tôi phải cùng xe với chị, sau khi chị tới trường, tôi mới vô nhà thương. Như vậy còn thú vị gì? Sao mẹ tôi cẩn thận quá vậy chứ? Chú tôi chưa về Biên Hòa, xe nằm trong garage, để không làm chi chứ? (từ khi được đi Brigestone, tôi đâm chán Suzuki) Nhưng lệnh mẹ tôi đành phải tuân theo. Tôi kiếm cớ cầu nhậu :

— Em làm sao biết tới chỗ nào? nhà thương rộng...

— Đừng lo, tao biết. Tao ở trong đó với mẹ, tới ba giờ mới về. Lát nữa, tao sẽ đưa mày vô trước khi đi học.

Hai đứa tôi cùng hỏi một lượt :

— Mồ xong chưa?

— Chưa! nói một giờ mà gần hai giờ bác sĩ mới đến. Ba giờ đi còn trong phòng mổ, chưa ra. Mẹ bảo về học bài, chớ không tao ở lại chờ coi...

— Chị thấy gì? chị được vô phòng mổ không? dì có đau không?

Chúng tôi hỏi dồn. Chị Thu chăm rãi :

— Tao được lên thang máy với dì, dì nằm trên cái xe dài như cái giường, có bánh xe. Tao với mẹ đi theo vô tới cửa phòng mổ, thấy đèn rọi xanh biếc, lạnh ngắt, nhưng... họ ngăn lại không cho vô...

— Rồi sao nữa?

— Sao hả? đứng ở ngoài chớ sao? Hai giờ mới thấy ông bác sĩ xách cặp lên lầu, đi thẳng vô phòng thay áo rồi mất biến,

chẳng thấy ông đi ngã nào vô phòng mồ hết. Trời ơi! đợi sốt ruột quá: cứ một chốc, lại thấy một người chạy ra, áo quần trắng lốp, có khi là một bà xơ, rồi họ lại vô, tay bưng y cụ sáng loáng, cánh cửa cứ nhả ra, nuốt vô mà toàn người lạ, nó không chịu nhả đi ra...

Chợt chị giật mình:

— Thôi! đi chớ, coi chừng mẹ đợi!

Hai chị em lên xe. Đến nhà thương, chị đưa tôi vô phòng mà không cho lên lầu:

— Lên vô ích. Mẹ dặn đợi đây, chắc cũng sắp xong. Đáng lẽ xong rồi mới phải.

Nói xong, chị bỏ tôi đứng một mình, không quên dặn coi chừng xe kéo mất, rồi đi ngay. Tôi đứng tần ngần, quan sát chung quanh: phòng có ba giường xếp theo hình chữ U, hai giường kia đã có người nằm, còn giường phía ngoài (chắc dành cho di tôi) thì trải ra trắng phẳng phiu. Chợt có tiếng lao xao phía ngoài. Tôi mở cửa chạy ra xem: từ góc hành lang, một cái giường xe đang được hai người y công đẩy lại phía tôi, mẹ tôi theo sau, dáng bộ buồn rầu, mõi mệt. Tôi chạy đến đón, di tôi nằm thẳng trên giường mình được đắp một tấm ra trắng, mặt di tôi tái nhợt, miệng hơi hé mở, hai mắt nhắm kín, mồ hôi tuôn nhớp nháp khắp trán, mặt cổ. Cánh tay trái di tôi được đặt ngang dưới ngực một chút, cứng còng trong lớp bột, bó kín tận vai và một nửa lưng.

Tôi chạy vô trước, kéo cửa đề họ đẩy giường vào và sang di xuống giường. Ống serum chuyển vào cánh tay phải được cô y tá nâng theo sau, bây giờ treo trực ngược trên trần mừng, giọt giọt xuống không ngừng.

Mẹ tôi luôn tay lau mồ hôi cho di, tóc di dính ướt, bết vào da mặt, hai bên má. Cứ chốc chốc di lại nôn ọe, ra một thứ nước nhờn. Cái khăn lông to ướt đẫm mà di không ngừng nôn ọe, tuy vậy di vẫn mê man, chưa tỉnh. Cô y tá nghiêng mặt di tôi lại đề nước nôn chảy ra dễ dàng. Thấy mẹ tôi lúng túng vì không có gì ngoài cái khăn ướt đẫm, một bệnh nhân cùng phòng gọi tôi đưa cho cuộn giấy xấp; đề mẹ tôi lau cho di, tôi đón lấy, đứng bên mẹ, xé giấy ra đưa liền không nghỉ tay. Mẹ tôi lặng lẽ lau miệng cho di, mặc nước mắt nhỏ ròng ròng xuống không lau. Thình thoảng mẹ tôi dùng ống tay áo gạt đi rồi cúi xuống gọi nhỏ nhỏ tên di, nhưng di vẫn không hay biết.

Tôi xúc động trước cảnh ấy và chợt nhớ đến lúc mẹ tôi cúi

xuống bên tôi trong những ngày tôi lên thủy đậu. Rồi tôi chớp mắt một cái, hai cái tiếp đề xua đuổi cái hình ảnh đáng sợ là hình ảnh tôi trong tình trạng di tôi, nằm mê man, thiêm thiếp vì một tai nạn xe cộ như thế, bị mờ lâu lắc như thế, nôn ọe khô sở như thế mà kinh hãi. Càng kinh hãi hơn nữa là dáng bộ thảm não của mẹ tôi khi cúi xuống bên tôi... Tôi thấy nghẹn ngào ở cổ, cay cay ở mắt đau nhói tận tim...

*

Hơn nửa giờ sau di tôi mới hơi tỉnh tỉnh, di trả lời mẹ tôi một cách yếu ớt, rồi rục rịch lại chìm trong cơn mê. Thình thoàng di nhăn mặt lại, nói lầm nhảm gì đó làm mẹ tôi đang khóc mà phải bật cười. Bà bệnh nhân cùng phòng hỏi mẹ tôi:

— Bà ấy nói gì thế, hờ bà?

— Đủ thứ: hỏi sao tôi không về ăn cơm đi, chê bác sĩ dở, y tá ác, kêu mệt, có mùi khó chịu trong cổ...

— Tỉnh rồi đó! nhưng chưa tỉnh hẳn đâu, còn lâu.

Bà nọ nói. Mẹ tôi gật đầu, rồi lại cúi xuống nói với di tôi:

— Này! có thằng Vũ vô thăm di đó, biết không?

Di mấp máy đôi môi tái nhợt như sắp trả lời nhưng một cơn nôn ọe đến làm di nhăn mặt, phì nhổ ra trong lúc mẹ tôi vội vã xé thêm giấy lót dưới cổ di và lau không kịp. Nôn xong, di chìm lại trong mê.

Mười ngày sau, di tôi được bác sĩ cho về nhà, với cánh tay trái còn bó cứng trong bột, với một nửa vai và lưng cũng cứng còng trong khuôn bột. Ba tôi đi công tác dưới tỉnh đã về và ông mang xe đến nhà thương đưa di về. Tôi không được chứng kiến lúc di tôi lên xe, xuống xe. Chúng tôi thương di lắm, nhưng chuyện tai nạn của di được chúng tôi mang ra bàn tán một cách khá khôi hài. Tất cả chúng tôi đều cho là di may mắn nên bị gãy tay trái, vì nếu gãy tay phải thì hết làm ăn. Rồi anh Hùng làm chúng tôi cười bỏ ra bằng một câu hóm hỉnh:

— Tất cả tội mình đều bị méo mó nghề nghiệp, thật ra đối với người lớn thì tay phải hay tay trái đều ngang nhau, họ có cầm bút mỗi ngày đâu?

(còn tiếp)

• HOÀNG ĐĂNG CẤP

LÚA VÀNG REO, MẶT TRỜI HỒNG

Trời chiều nay thật mát, chỉ có có nắng dịu và gió nhẹ lướt qua mặt Quốc lộ số 4 nối liền Saigon với các tỉnh vù sưa miền Tây của Miền Nam Việt Nam nằm hiền hòa dưới bầu trời xanh lơ điểm vài cụm mây trắng ngà. Tôi đang theo quốc lộ số 4 về Saigon. Chiếc xe đồ bay vun vút như tên bắn. Hai bên đường « cỏ non xanh tận chân trời » là lướt đó thương theo chiều gió thoảng. Tôi thấy sóng lúa nhấp nhô mênh mông mênh mông, tôi nghe lúa vàng reo ngọt ngào : Quê hương đó ! Quê hương đó ! Bao nhiêu xương trắng máu đào đã đổ trên đất này đó ! Mỗi tấc đất đã ấp ủ biết bao nhiêu xương trắng máu đào các người con của dân tộc Việt Nam bất khuất hào hùng ! Quê hương đó ! Quê hương đó ! Quê hương Việt Nam đẹp lắm, chỗ nào cũng đẹp cả ! Tổ tiên đã dựng cầm gian khổ tột cùng mới tạo nên mảnh đất phù sa màu mỡ này, hãy giữ lấy, hãy giữ lấy ! Đất thật quê hương đã từ lâu rên siết dưới ách hàng tấn bom đạn và hao mòn dần bởi thuốc khai quang...Hãy

làm quê hương được nằm dưới mặt trời rực rỡ không còn bom đạn... !
Hãy cho dân tộc hưởng không khí không còn mùi thuốc khai quang... !

Lúa vàng reo vào tai tôi càng lúc càng tha thiết triu mến làm sao : không có miền Bắc, miền Trung miền Nam, không có địa phương này, địa phương nọ, mà chỉ có độc nhất Dân Tộc Việt Nam Năm Ngàn Năm Vạn Hiến Bất Khuất Hào Hùng !

Sóng lúa vẫn nhấp nhô... Lúa vàng vẫn reo... Chiếc xe đồ vẫn vun vút đưa tôi về Saigon với bao công việc chờ đợi hằng ngày. Ngồi cạnh tôi, một bác trạc ngũ tuần có vẻ là một nông dân .. Ngồi một mình buồn tôi gởi chuyện :

— Taura, bác đi Saigon !

Bác ấy quay lại tôi :

— Thầy làm ở Saigon hả ? Tôi đi Saigon có chút chuyện...

Rồi bác ấy hỏi tiếp tôi ngay :

— Thầy làm công hay tư ?

Tôi ngờ ngàng trước câu hỏi của bác đó và lấy làm lạ sao bác lại có

về hơi tò mò đối với một người chưa quen biết gì hết. Không biết trả lời làm sao, tôi chỉ cười trừ...

Bác ấy lại hỏi tôi:

— Muốn đến đường Nguyễn Hoàng mình xuống xe chỗ nào tiện?

Câu này thì tôi trả lời được nhưng muốn cho được chính xác, tôi hỏi địa chỉ bác muốn tìm rồi tôi chỉ cho bác xuống ngay ở bến xe là tiện và gần hơn cả. Thỉnh lình, tới đây bác xuống ra một thời:

— Vô công sở, các cô thư ký trích thượng thấy ghét! Ý học Tây học Tàu về rồi coi người như rác! Ngày mai tôi phải vô đó nữa! Dù sao cũng là người với nhau mà sao họ kỳ quá!

A! Thì ra bác này bị ăn ức ám ảnh về vụ công sở, tư sở nên lúc này mới hỏi tôi làm ở công hay tư!

Thấy tôi lắng nghe bác tiếp theo:

— Họ đâu có biết nhiều người phải vô châu chực họ đâu có thua kém gì họ! Có người cũng có con học bác sĩ, kỹ sư...

Dù biết rằng nói chuyện đời ở giữa nơi công cộng không nên, nhưng nghe xong câu nói của bác ấy, tôi phải gộp ý kiến:

— Thưa bác! Vấn đề là con người với nhau chứ đâu có vấn đề học cao, học thấp, giàu, nghèo...

Tôi muốn nói thêm mấy tiếng «Tinh người và Tinh Đồng Bào» nhưng nghĩ sao tôi lại thôi!

Chiếc xe đồ vẫn chạy đều... chung quanh tôi, nhiều người đang ngủ gục đầu lắc lư theo nhịp chạy của xe... Thỉnh thoảng nhìn hai bên đường, tôi thấy một vài mái nhà nằm trong một đám cây nổi bật tạc vờ giữa cánh đồng lúa bao la... những mái nhà ở vị trí thật thơ mộng được đầy hồn quê dân tộc... những mái nhà

đắm ánh trăng vàng nhìn ra «kìa thôn quê dưới trăng vàng bát ngát»... những mái nhà tôi ước mơ... Nhưng khi nghĩ đến mỗi mái nhà đó thế nào cũng có bầm trủ ăn tránh bom đạn và thế nào cũng thiếu vắng con trai trưởng thành, tôi tình mộng trở về thực tại: *Việt Nam chưa có Hòa Bình!* Và những em học trò cũ mới ngày nào còn vui vẻ yêu đời bây giờ đã cụt tay, cụt chân hay đã nằm yên trong lòng đất lạnh! Nhìn sóng lúa nhấp nhô, nghe lúa vàng reo, tôi thấy yêu quê hương dạt dào... Người nào cũng có quyền nói mình yêu quê hương của mình. Yêu quê hương là một trong những tình cảm thân thiết thiêng liêng nhất của con người. Vấn đề là mình đã làm được gì cho quê hương, đóng góp được gì cho quê hương, một quê hương có một thực tại bi thảm nhất địa cầu?

Xe vừa chạy đến cầu Long An phải ngừng lại vì cầu bị kẹt...

— Mí-ia đây! Mí-ia đây!

Những giọng rao cao vút hết sức đặc biệt miền Nam — tôi không biết diễn tả thế nào cho đúng bây giờ — lọt vào tai tôi Nhiều em bé trạc tuổi hồng bu quanh xe tranh dành bán mía, bán bánh cho hành khách. Cuộc

tranh đấu bán được một món hàng khó khăn không thể tả! Kiếm được chút tiền để sống phải gian khổ phong sương! Chạm tay là bị người khác tranh giành mất! Nhìn các em bé tranh nhau bán hàng, tôi thấy thấm thía cuộc đời! Không biết các bé đó hằng ngày có được đến trường học không?

Chỉ chốc lát, xe được lệnh vượt qua cầu, để lại những cặp mắt ngơ ngàng luyến tiếc vì mất một số khách mua hàng!

Xe lại bắt đầu tăng tốc lực chạy nhanh như vũ bão. Thỉnh lình anh lơ xe la lên:

— Thắng... nó muốn đua với mình kia!

Tôi nghe anh tài xế trả lời:

— *Sức mấy* nó đua nổi! Muốn đua tao cho đua!

Liền lúc đó một chiếc xe đồ khác bay ào ào vượt qua mặt chiếc xe tôi đang đi mang theo những tiếng cười đắc thắng.

Anh tài xế mím môi:

— Được, cho mày cười!

Anh ta gia tăng tốc lực rượt kịp xe kia và vượt qua mặt... Và hai xe rượt nhau sát ván... Nhiều hành khách run sợ la hét ầm ỉ. Một vài người biết chuyện nói:

— Hai hàng xe đồ này tranh nhau hoài vì muốn diệt nhau!

Thì ra xã hội này là thế! Người nào cũng muốn ăn trên ngồi trốc một mình, kẻ khác sống chết mặc kệ! Miễn mình vinh thân phì gia mà thôi còn đất nước quê hương vào tay ai mặc kệ! Tình đồng bào có nghĩa lý gì? Tình người là cái chi chi? Cá lớn nuốt cá bé! Chỉ tội con cá bé nhất chả nuốt ai được cả mà lại còn bị tất cả mọi bắt công đề đầu đề cõ!

Trong mọi cơ cấu xã hội, từ chuyện lớn nhất đến chuyện bé nhất, toàn chứa đựng mọi âm mưu lừa đảo, bóc lột con người, toàn kết bè kết đảng để lung đoạn tinh thần và vật chất đồng chủng. Quê hương rách nát! Chỉ còn những người tay trắng là dám nhìn thẳng mặt nhau và nhìn mặt người khác không phải hổ thẹn trong tâm con người!

Cần phải và bắt buộc phải cải tạo xã hội để đưa xã hội vào con đường mới đầy tình dân tộc và tình người. Một xã hội tiến bộ trong đó mọi người thương yêu nhau, không tranh giành nhau một miếng đỉnh chung, giúp đỡ lẫn nhau; một xã hội tiến bộ trong đó mọi con người sống bình đẳng không ai nghĩ cách bóc lột ai, không ai núp dưới những chiêu bài giả tạo để vinh thân phì gia; một xã hội tiến bộ trong đó mọi người đều có quyền đi học dưới một chánh sách giáo dục nhân bản dân tộc không mị dân và nếu có bệnh mọi người được chữa chu đáo trong những bệnh viện đúng nghĩa nhà thương; một xã hội tiến bộ trong đó mọi người đều có công ăn việc làm bảo đảm chứ không bắt tắc và không bao giờ bị bắt chẹt dưới chiêu bài

tự do... chết đói ; một xã hội tiến bộ tất cả mọi người đều dám nhìn thẳng mặt nhau — những người ngay thẳng, trong sạch, thật thà mới dám nhìn thẳng người khác... ôi một xã hội tiến bộ bao giờ mới xuất hiện trên đất nước này khi mà bom đạn nhiều hơn phần viết học trò !!!

Giá trị đích thực của con người không phải nằm trong các bằng cấp cao ngất mà nằm ở trong vấn đề con người đã đóng góp được gì trong việc kiến tạo một xã hội tiến bộ.

Tôi nghĩ rằng lớp tuổi mới lớn là diêm tựa chánh cho công trình tạo dựng một xã hội tiến bộ tương lai. Xã hội ngày mai đẹp hay xấu, tiến bộ hay bảo thủ là do lớp tuổi này vì trong tương lai rất gần, chính lớp tuổi này sẽ đứng lên nắm tất cả những vai trò then chốt trong xã hội. Nhưng người ta đã chuẩn bị thế nào cho lớp tuổi này để gánh vác nỗi trách nhiệm nặng nề đó ? Một nền giáo dục phá sản ! Một chính sách giáo dục không có chính sách ! Một nền văn nghệ mị lý lường ! Một di sản trường tư lệ lung nhật thế giới trong đó nhà giáo bị coi như người lao công bán chữ và chủ trường cho rằng mình có quyền thu lời thật nhiều với lý do nền đề huynh-dinh trường sở cho Mỹ mướn sẽ thu được nhiều tiền hơn ! Một nền thi cử trong đó con ông cháu cha tiền hô hậu ủng có người ngang nhiên vào phòng thi làm bài dùm trước cặp mắt nai vàng ngọc ngà của giám khảo ! Một xã hội trọng bằng cấp mà bằng cấp lại bị phá sản như thế đó thì xin cúi đầu khóc lên ba tiếng « hu ! hu ! hu ! » và cười lên ba tiếng « ha ! ha ! ha ! ». Trong tình trạng như thế, muốn tạo dựng một xã hội tiến bộ tuổi mới lớn phải nắm lấy vận mạng mình. Phải làm

chủ vận mạng mình đã thì mới cải tạo xã hội được !

Mặt trời hoàng hôn trước mặt thật hồng, màu hồng dịu mát mà đông mãnh. Tôi đã về gần tới Saigon. Chiếc xe đồ đã chạy bót nhan... Hành khách đã bót về lo âu. Hoàng hôn hồng làm tôi không mất niềm tin. Mặt trời sắp lặn trong đêm tối thăm thẳm mà vẫn còn hồng hào sáng rực. Tuổi mới lớn ngẩng chim trong xã hội âm u mà vẫn yêu đời đông cảm vươn lên làm Người, làm Người Việt Nam. Tôi thấy tuổi mới lớn đã và đang nắm lấy vận mạng mình. Niềm tin của tôi là ở chỗ đó ! Con đường lịch sử bao giờ cũng tiến tới trước chứ không bao giờ lùi lại phía sau ! Tuổi già bảo thủ sẽ đi vào hư vô trong khi tuổi mới lớn vươn cao ngất trời. Nghĩ đến đây, niềm tin tôi càng mãnh liệt.

Lúa vàng reo vào tai tôi những lời quê hương tha thiết đậm đà, mặt trời hồng tạo cho tôi niềm tin vững mạnh, tuổi mới lớn cho tôi nguồn hy vọng ở xã hội tiến bộ tương lai.

Và do đó, tôi thấy trách nhiệm của tôi với những học trò của tôi thuộc lứa tuổi mới lớn.

Tôi nhìn ra hai bên đường. Những cánh đồng bao la cuối cùng bắt đầu được thay thế bởi những dãy nhà san sát. Chiếc xe đồ bắt đầu vào thành phố. Tôi đã về tới Saigon.

Đêm 30-7-71
HOÀNG ĐĂNG CẤP

Những vấn đề của **Tuổi Hoa**

● Thấy nước người nghĩ đến nước ta mà buồn

Đầu tháng 8 vừa rồi báo chí đăng tải tin tức chung quanh vụ tai nạn máy bay bên Nhật. Theo như báo chí, thì ngày 30-7 một phân lực cơ chiến đấu của không lực Nhật đã đụng vào phi cơ chở hành khách của hãng hàng không Nhật, khiến 162 hành khách tử nạn. Lái chiếc phân lực cơ chiến đấu của không lực Nhật là một sinh viên sĩ quan đang huấn luyện. Sau tai nạn đáng tiếc kể trên, tướng Uyeda tư lệnh không quân đã đệ đơn xin từ chức và lãnh trách nhiệm về vụ tai nạn đó. Kế tiếp, bộ trưởng quốc phòng Masuhara cũng nhận lãnh trách nhiệm và cũng đã đệ đơn xin từ chức. Đây là hai vụ từ chức thực sự, chứ không phải từ chức « chính trị » cho có lệ. Cả hai vị ấy đã rời chức của mình.

Trước sự sợ hãi của một sĩ quan phi công của không lực Nhật, tướng tư lệnh không quân và bộ trưởng quốc phòng đã đứng ra chịu trách nhiệm đó : thật là một cử chỉ đáng khâm phục của người lãnh đạo của nước Nhật. Trong khi đó ở nước ta, mấy tháng nay, tướng này tướng kia họp báo lung tung đổ lỗi cho nhau, không ai chịu trách nhiệm về những vụ còn quan trọng hơn cả một tai nạn. Thật là buồn tui cho đất nước mình.

TRẦN VĂN THANH (Saigon)

● Vấn đề tăng học phí

Một cao trào tranh đấu của học sinh chống tăng học phí đã bùng nổ vào đầu niên học này tại các trường tư và đã kéo theo vài cuộc

đập phá ở một vài trường như trường Bồ Đề, trường Phan Sào Nam, v.v... Sau đó bộ giáo dục đã ra lệnh đóng cửa các trường tư một thời gian.

Trước sự việc đó, em nghe ba má em và những người lớn nói như thế này và em cho là hữu lý :

1) Việc chống tăng học phí là một việc đúng đắn, vì tăng học phí chỉ làm khổ cho đám nhà nghèo, con công tư chức năm đồng ba cọc và lao động đã khổ vì vật giá leo thang, nay vì tăng học phí lại quá khổ. Một số học sinh nghèo không thể tiếp tục học.

2) Phải công nhận rằng có một số trường tư ham lời nhiều quá. Nhưng cũng không nên vor đũa cả nắm, vì cũng có nhiều trường tư thu lời không bao nhiêu. Nếu phải tăng lương cho giáo sư, mà không tăng học phí, thì đào đâu ra tiền để trang trải chi phí? Mà tăng học phí thì khổ cho đám con nhà nghèo không học được trường công như những trẻ con ông cháu cha, có tiền, có quyền.

3) Trước vòng luẩn quẩn đó, vấn đề không còn là chống tăng học phí trường tư, nhưng là chống chế độ giáo dục hiện nay gồm trường công và trường tư : trường công do chính phủ đài thọ dành cho lớp học sinh đa số là con ông cháu cha, còn trường tư không được sự giúp đỡ của chính quyền, nên phải lấy học phí cao để trang trải chi phí, phương hại đến sự học của con em nhà nghèo.

Vấn đề là phải công lập hóa các trường, nghĩa là chính phủ phải đài thọ đồng đều tất cả hay một phần chi phí cho mọi trường tư hay công. Và trường tư hay công sẽ lấy một chút học phí để bù thêm nếu cần. Con em sẽ được cơ hội đồng đều để đi học và được tự do chọn trường công hay tư, vì tất cả mọi công dân đều đã đóng thuế cho con em họ được quyền đi học. Có như thế, học phí sẽ giảm xuống nơi các trường tư và thêm chút học phí nơi trường công. Không lẽ gì mà một số con ông cháu cha dư tiền của lại phây phây học trường công không phải đóng học phí, trong khi con nhà nghèo phải đóng học phí cao vì phải học trường tư.

4) Bộ giáo dục ra lệnh đóng cửa trường mà làm gì? Đóng cửa một tuần, hay một tháng, vấn đề không thay đổi, vẫn còn đó, với cái phí lý của trường công, trường tư. Bộ giáo dục nên can đảm cải tổ hệ thống giáo dục hiện nay.

NGUYỄN THÀNH (Gia Định)

• Vui buồn lẫn lộn

Người Mỹ vừa bắn phi thuyền Apollo 15 lên cung trăng lần thứ tư và công cuộc thám hiểm đã được kết quả mỹ mãn. Các phi hành gia đã trở về trái đất bình an. Trước sự thành công của công cuộc thám hiểm khoa học của chương trình không gian, em thấy hân hoan và vui mừng.

Nhưng em nghĩ đến đời sống cơ cực của hai phần ba nhân loại ăn không đủ no mặc không đủ ấm, em thấy buồn chi lạ. Cuộc thám hiểm không gian lần này đã tốn gần 500 triệu mỹ kim. Người Mỹ chỉ rất nhiều đề thám viếng cung trăng, nhưng họ chỉ rất ít cho con người đang thiếu ăn thiếu mặc trên khắp thế giới, kể cả trên đất Mỹ. Em nghĩ rằng phải dành ưu tiên cho con người hơn cho khoa học, vì con người trọng hơn khoa học. Các anh chị gia đình Tuổi Hoa nghĩ sao?

HỒNG ANH (Biên Hòa)

Chúng tôi vừa nhận được :

NHỮNG CUỘC TỰ SÁT TẬP THỂ

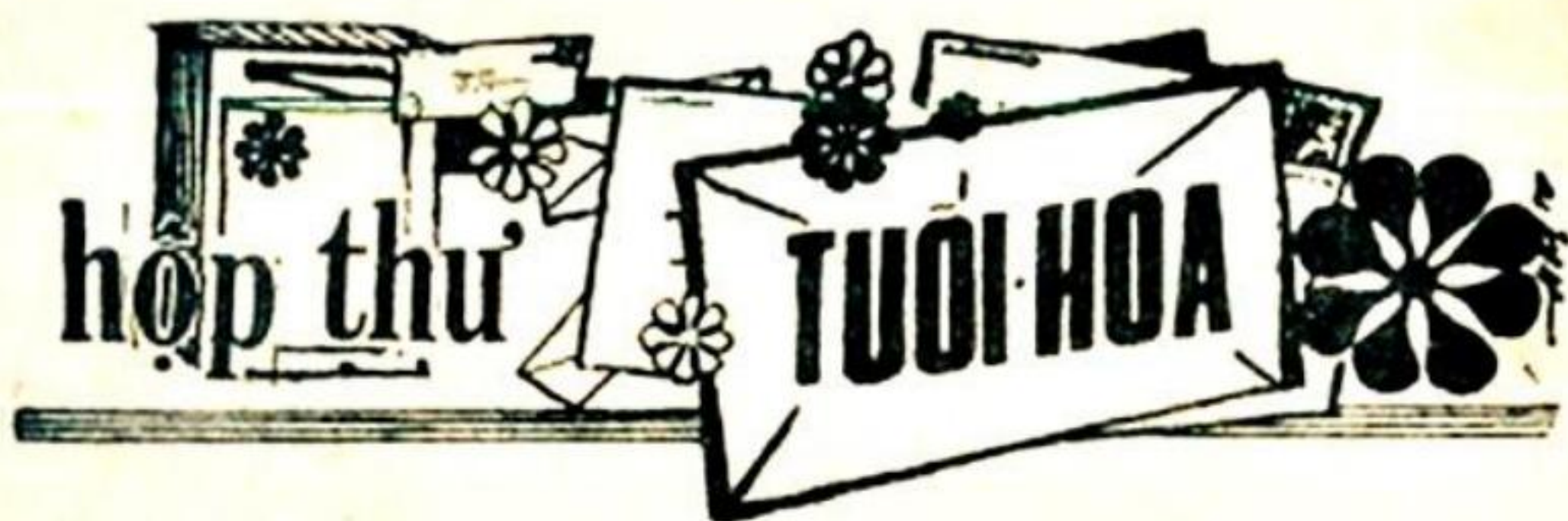
của Giáo sư MINH-HƯƠNG

Do chính tác giả gửi tặng.

Đây là một cuốn sách biên khảo công phu, với những hình ảnh rõ ràng đẹp mắt, được viết bằng một giọng văn nhẹ nhàng, gợi cảm. Tác giả trình bày những cuộc sống kỳ lạ trong thế giới loài vật thật vui tươi và chính xác.

NHỮNG CUỘC TỰ SÁT TẬP THỂ là cuốn sách mà các bạn trẻ có tinh thần ham học hỏi, ưa khám phá, không thể thiếu trong tủ sách của mình.

Tuổi Hoa hân hạnh giới thiệu cùng tất cả bạn đọc và chân thành cảm ơn giáo sư Minh Hương.

— **THUY VU** : Bất hiệu em chưa ai xi phần, nhưng trùng với một nhà văn đang nổi tiếng.

— **PRIMROSE (Đà Nẵng)** : Bài em viết át quá, gửi cho anh sáng tác khác em nhé. Sao em không lấy tên Việt nghe hay hơn không? Mình người Việt mà em.

— **MÂY XÂM (Phan Rang)** : Sẽ đăng bài của em. Em lăm rỗi ở tòa soạn chẳng ai bỏ thư vào sọt rác đâu.

— **LA TY (Huế)** : Bất hiệu em nghe lạ lạ đó. Vui lòng đón em vào gđth. Thơ khá. Sẽ đăng. Sẽ chuyển thơ cho chị Lệ Hằng. Mong em viết nhiều cho T H hơn.

— **B.T. MÂY TÍM** : Đã nhận bài, Anh NTH bận học thi. Chị Lệ Hằng còn đi dạy chữ. Còn phần anh thì bận lắm em ạ, cho anh khất nhé. Mến.

— **PHẠM VIẾT THẠCH (GD)** : Chuyện mua kính hội tụ để làm kính thiên văn em xem lại tuổi hoa số 126. Em thử lại các tiệm kính thuốc hỏi nhé. Chúc em sớm thành công.

— **TRẦN SA** : Em cứ gửi bài về và một ngày nào đó nổi vui mừng trên mặt trên tay khi bài mình đã đăng trên báo.

— **TÂN TIÊU MUỘI (Gla định)** : Muốn biết chị Cấp có xinh không em cứ viết thư hỏi thẳng anh Cấp í. Đã nhận em vào gđ TH.

— **TRẦN NGỌC TUẤN** : Những vấn đề đó em liên lạc với chú Trường Sơn em nhé. Mến

— **HOÀNG YẾN (Cam Ranh)** : Đã nhận em vào gđth, đừng nhè nữa nghe xi mất còn gì.

— **TUYẾT OANH (Nha Trang)** : Bài anh đang đọc. Thư nhiều anh thích lắm chứ, buồn nỗi ít đất quá, thành ra các em cứ giận anh hoài khổ thân anh quá xá.

CHÂN HIỆP

— PHƯƠNG LIÊN (Quảng Trị) : Nơi em có mua báo dài hạn được chứ, em đọc thẻ lệ ở trang bìa, em gửi bằng tem hay bưu phiếu về chú Võ Văn Hữu.

— TRÂM HƯƠNG : Chị có nhận ảnh Hương, xinh ời là xinh nhưng ô mai thì chỉ còn dấu vết, ai đó lấy phần quà của chị rồi. Mong em đến thăm đó, chị đang rầu vì vụ «Đôi mắt thỏ» đây, có người đồn chị lấy ý của ai đó trong báo Phụ nữ Diễn đàn hay PN Ngày Mai gì đó. Nghĩa là L.H. đạo văn í mà..., chị cười, nhưng đau tim lắm, nội chuyện người ta hỏi thôi cũng đủ buồn lắm rồi. Bị nghi là kẻ cắp không buồn rằng Hương nhỉ. Chị đang chờ người ta tìm cho số báo Phụ nữ đó đây. Những cái «choc» mãnh liệt làm buồn đời mình. Mong Hương đến đề tâm sự. Dĩ nhiên ở đời thiếu gì kẻ suốt đời ăn cắp mà vẫn sống nhơn nhơ. Nhưng sao chị thì nghe cay đắng ghê em ạ. Mong.

— TRẦN VĂN QUÂN (Huế) : Đọc thư em dài và buồn... chị cảm thông nỗi khổ tâm của em Quân ạ. Em cứ gửi bài về, T.H không đim nhân tài như em nghĩ đâu. nói thế không phải chị không tin chuyện em kể. Có chứ. Đời mà em. Những người bạn lo thọc gậy bánh xe làm nản lý tưởng của em là những người hèn. Nếu em có tài, em cứ tin đi, em sẽ thành công em hãy âm thầm làm việc để ngoài tai những lời kẻ khác cố tình hại em, họ sẽ tự xấu hổ em ạ. Em bảo tức quá và muốn làm cái này cái nọ. Đừng nghe em, người tầm thường mới hành động như thế, nhất là em đường đường một đồng nam nhi. Có gì buồn cứ viết thư cho chị.

— HÀN KIM LINH : Có lẽ em là «hái cua» đáng sai đừng cười nhé. Bài chị đang đọc. Mến.

— KIM NGÀ (Nha Trang) : Chị đã nhận đủ bài của em. Gửi cho chị những bài khác em nhé.

— ĐÀO VINH (Trúc Giang) : Chị đang đọc bài em. Chờ nhé. Mến nhiều lắm đi cô bé nọ

— THU ANH (Qui Nhơn) : Đã ghi em vào gia đình Tuổi Hoa. Bài chị đang đọc. Mến nhiều.

— VINH HƯƠNG (Bình Định) : Nè em có giỏi võ không đấy Hương chị vừa trả lời vừa run đó hì. Những gì em đoán về chị đều đúng cả, trừ một điều... Hồi trước chị cũng thích văn chương nhưng lại học B. Ôi chao điên đầu lắm em ời, nhưng em giỏi toán thì cứ học B còn chị lớn lên lại theo văn khoa thật là điên.

LỆ HẰNG

TRINH CHÍ phụ trách

Vào Đồng Cỏ Non hôm nay
các bé sẽ gặp :

- TH. LUÂN PHIÊN
- CAO THY HOA
- HOÀI LAN
- HIỀN THY HOA MY
- LÊ NGUYỄN MAI TRẮNG
- ĐÌNH

YÊN BÌNH

Cho yên bình trên môi hồng em bé
Một nụ hoa cười nở trọn vô tư
Cho giấc mơ tràn ngọt lời ru khê
Em thấy bướm vàng hoa nở xinh
mơ

Cho bình yên trên mắt xanh em bé
Một dòng suối trong ngơ ngác nơi
vàng

Cuộc đời với em như niềm vui hé,
Trong tuổi ngây thơ hoa bướm
bâng khuâng...

...Và đây em yêu sữa thơm hương
vị
Của mẹ hiền từ, thương mỗi mình
em

Đề lớn khôn em sẽ tròn ý nghĩ
Tình mẹ rạt rào như biển mông
mênh...

Bước chân son hồng cỏ non xanh
mát

Cho em thơ ngây không thấy hận
thù

Hoài hoài trong em thơm lành tuổi
ngọc

Như mắt môi em...những đóa hoa
cười !

Th. LUÂN PHIÊN

ánh mắt em tôi

+ CAO THY HOA +

CON đường đất đỏ dẫn vào làng tôi ngồng ngoèo như một con rắn. Hai bên đường, những khóm tre giao vào nhau, tạo thành một cái mái thiên nhiên che nắng hạ. Những buổi trưa hè, ve sầu kêu râm rang trên ngọn tre náo động, và gió từ sông thổi vào lồng lộng. Trong từng cơn gió mát rười rượi, có pha lẫn một chút hương lúa chín, một chút phấn thơm của mấy cây bắp mới ra trái, và một chút hương thơm quyến rũ, ngọt ngào, ngậy ngất của hoa soan ở đầu làng tôi.

Cây soan này tôi không hiểu nó có từ lúc nào. Nhưng tôi còn nhớ rõ: Khi tôi bắt đầu nắn nét chữ A, B thì nó đã lớn và

cao lắm rồi. Tôi quên sao được những buổi trưa, chiều đi học về. Ngang qua đây tôi vẫn thường nhặt những bông soan héo, những trái soan ứa rơi rụng để chơi mua, bán. Bây giờ, em tôi cũng thế. Em cũng có những trò chơi như tôi ngày xưa, những trò chơi ngây ngô, buồn cười mà đôi khi nghĩ lại, tôi thấy nuối tiếc cái giây phút ấu thời.

Một cơn gió mát đưa lại làm tôi tỉnh người. Con trâu tơ vẫn nằm yên ngoan ngoãn bên cạnh tôi, cặp mắt lơ đãng và cái đuôi ve vầy. Tôi nheo mắt nhìn ra xa. Bên kia đường, một cái đầm dài, nước xanh trong. Tôi trông thấy trên mặt nước yên tĩnh, in hình bầu trời xanh lơ với mấy cụm mây trắng lững lờ. Nắng đã lên cao. Tôi luyến tiếc đứng lên, trên cao những chùm hoa soan đong đưa như thách thức nắng, gió và phả xuống mặt tôi hương thơm đậm đà. Tôi leo lên lưng trâu và đét một roi vào mông nó. Con trâu nhún nạy bước đi. Tôi ngồi vắt vẻo nhìn băng quơ mấy đóm nắng trên mặt đường lồi lõm. Một vũng nước đục ngầu ở bên đường, đọng lại của cơn mưa tôi qua, phản chiếu ánh mặt trời, hắt những tia nắng trên mấy tàu lá chuối non, xanh mướt như những phiến ngọc. Tiếng ve sầu kêu đến chói tai. Tôi nhớ mới hôm nào, đã cỡi

trần, cầm chiếc sào dài có dính mù mịt đi bắt ve ve về cho em tôi chơi. Cổng nhà tôi thấp thoáng sau hàng phượng đang nở hoa màu máu. Tôi cột trâu vào cọc rồi đi tìm em tôi. Bên vườn nhà con Tiên, văng lại tiếng cười đùa tôi tò mò lại bên hàng rào nhón gót lên xem. Năm chị em con Tiên đang sơn móng tay bằng nước móng tôi chín. Bọn nó cười nói vui về đề mặc em tôi thui thui. Em tôi ngồi xồm, há hốc miệng ngắm nghía mấy móng tay con Tiên thật say mê, ánh mắt thật thêm thường:

— Cho em sơn tí chị Tiên. Con Tiên rút tay lại, blu môi:

— Xí! Nghèo mà bày đặt.

Tiếng « nghèo » đập vào tai tôi

chất chúa, lòng tôi quặn thắt, xót xa. Em tôi van nài:

— Cho em sơn tí thôi chị Tiên.

Con Tiên « xi » một tiếng thật dài. Nó cầm cái lọ nước tím đậm sòng sánh như lòng thêm muốn của em tôi. Không hiểu nghĩ sao con Tiên bảo:

— Mày vẽ bảo anh mày hái cho tao thật nhiều bông soan rồi tao cho mày cái lọ này.

Em tôi mừng rỡ chui hàng rào về nhà. Em ôm lấy tôi, ánh mắt em ngấn ngại, lời nói em ngập ngừng. Nhưng tôi đã nghe, đã e ngại nhưng lòng tôi trùng xuống khi nghĩ đến ánh mắt em tôi. Tiếng nói của ba tôi hấp hối trên giường bệnh ngày nào, văng vẳng bên tai tôi. « Con ơi! số mệnh ba ngàn ngui, ba không được sống đề lo làng, chăm sóc cho các con. Ba mất đi rồi, chỉ còn có hai anh em con. Con hãy thương yêu và đùm bọc em. Những gì con làm được, con hãy làm cho em con vui... » Không! Tôi phải làm cho em tôi vui vẻ với ước mơ của em! Những tờ ong bầu tuy ghê gớm thật đấy. Nhưng nó không làm tôi khóc bằng những lúc tôi nhìn thấy em tôi buồn bã. Buổi trưa, khi má tôi ngủ say, tôi lên ra đầu làng. Không khí oi bức như sắp khô cạn cả nước, không một cơn gió nhẹ. Cây soan đứng

(xem trang 55)

CON SÁO NÂU

... MÙA THU TRƯỚC ...

Một mùa thu trước thật xa xưa
Con đứng chờ Mẹ trước cổng nhà
Nhìn lá vàng rơi trên đường vắng
Con cầu bóng Mẹ hiện đằng xa...

Một mùa thu trước thật xa xưa
Trong ánh đèn con đỏ lập lòe
Trong gian nhà cũ buồn xiêu đổ
Mẹ đã ôm con lệ nhạt nhòa...

Ba chết từ con còn thơ ngây
Mẹ còng lưng gánh nặng tháng
ngày
Nuôi con từ thuở còn trứng nước
Cho đến một ngày mộng ước xây...

Chừ mùa thu đó đã đi qua
Con đã lớn khôn Mẹ đã già
Công ơn trời bể bao năm tháng
Chưa đáp đến con (đà) quần khăn
tang...

HIỀN THY HỌA MI
(Huế)

Ơ kia ! Con sáo của em tôi,
Với bộ lông nâu đẹp tuyệt vời.
Sáo vui, sáo hót trong lồng nhỏ,
Đôi mắt nhung sâu, mộng xa xôi.

Rồi mỗi lần nghe tiếng sáo kêu,
Em đến bên lồng khẽ máng yêu :
‘ Sáo ơi ! mày đòi ăn đấy hở ? ;
Nín đi, tao sẽ mến thương nhiều ’.

Và cứ mỗi lần cho sáo ăn,
Em bảo phải cho nó ăn nhiều,
Để rồi sáo không còn buồn nữa.
Như thế sáo mừng lại lớn nhanh.

Em thường hay dạy sáo hát ca,
Những bản tình thương thật đậm
đà,
Chao ơi ! Sáo thích nghe ru ngủ,
Lịm hồn theo tiếng hát êm xa...

Nhưng hôm nay sáo đã chết rồi,
Nhìn em nuốt lệ mãi không nguôi,
Lòng nghe xa xót dâng cao ngất,
Em bùi ngùi tiếc cánh chim côi.

HOÀI LAN

ánh mắt em tôi

(tiếp trang 53)

sững, lá soan nhỏ lẫn lẫn lấp loáng ánh nắng. Tôi trèo lên cây, chẳng bao lâu mấy cánh soan gần tầm tay với của tôi đều trơ trụi. Ong bay vo ve trên đầu khiến tôi khiếp đảm muốn tuột ngay xuống đất. Chỉ còn một chùm hoa duy nhất gần tầm tay nếu nhón người tôi có thể hái được. Chùm hoa lớn quá tôi bỏ không được, những cánh hoa nhỏ, tím tím, trắng trắng chen chúc. Tôi bước ra một nhánh nhỏ, cành cây oằn xuống dưới chân tôi. Tôi nhón gót, với tay bẻ chùm hoa bằng «vút». Nhánh cây quật ngược như một cái lò xo, đập ngay vào tờ ong trên đầu tôi. Ong túa ra từng bầy, đen nghịt. Tôi buông tay rơi bịch xuống đất. Trong nỗi ẽ ảm tôi còn nhớ rằng đã hái được chùm hoa soan. Ong bao vây tôi, tiếng quật cánh rào rào. Tôi tiếp nhận mấy cái chích trên mặt, trên tay. Hoảng hồn tôi vùng chạy và nháy ồm xuống sông. Nước văng tung tóe phủ kín đầu tôi. Lặn thật lâu, lúc trời đầu lên thì đàn ong đã tản mát. Rong xanh bám đầy mặt tôi, tai tôi, giăng chằng chịt. Tôi phóng mình lên bờ, hoa soan hơi héo một chút, nhưng vẫn còn xinh đẹp lắm. Tôi đem đi đổi

lọ mồng tơi cho em tôi. Nhớ đến vẻ hi hửng của con Tiên khi này tôi chỉ muốn đâm nó vỡ mặt. Những vết ong đốt bắt đầu nhức nhối, một bên má tôi sưng vù. Tôi tưởng sẽ được thấy em sung sướng, nhưng không. Em tôi buông cái lọ rơi xuống đất, vỡ toang, nước mồng tơi chảy loang, tím cả một khoảng đất. Em ôm chăm lấy tôi khóc nức nở. Nước mắt em làm ướt vai áo tôi, nồng ảm. Tự nhiên tôi cũng bật khóc.

Dưới nắng trưa, những giọt nước mắt của anh em tôi nhỏ xuống đất, tạo thành những sao nước long lanh. Long lanh như những viên ngọc quý giá nhất trên đời.

CAO THY HOA

THUNG LŨNG BUỒN

• LÊ NGUYỄN MAI TRĂNG

Em nắm tay Chiêu Quân, bàn tay mượt mà dễ thương ghê lắm. Từng ngón thon thon đan dài thương dấu, em nghe chừng như đi cạnh Sóc Tím ngày nào. Em chỉ nghe chừng thôi, chứ trong lòng vẫn nhận biết được rằng Sóc Tím đã xa hoài muôn kiếp và bàn tay em đang ôm ấp là bàn tay của Chiêu Quân, tóc con trai, có nụ cười nửa miệng.

Chiêu Quân chỉ thân với em thật nhiều cũng không làm sao giúp em quên đi bạn xưa muôn đời nhỏ nhoi, hiền dịu. Sóc Tím em vẫn còn thương Sóc hoài hoài với mái tóc dài thẳng tắp đường ngôi, với đôi mắt sau hồ buồn hiu không sáng, với đôi môi không cười nhưng lúc nào cũng nhấp nhàng một vài lời hát vu vơ. Em chưa quên Sóc Tím bao giờ, nên với bạn bè em không làm sao kết nối thân thương. Thế giới Bi-Ti ngày xưa nồng nàn mền dấu dù bây giờ chỉ còn lại mình em, thế giới ấy cũng vẫn là nơi cho em tìm lại Sóc Tím, cũng là nơi dấu mền ngàn trùng. Nhưng bạn bè không ai hiểu em

như vậy, ai cũng cho em là vớ vẩn « một tâm hồn nhỏ mang mang thiên cồ sấu » ai cũng nhìn em với cặp mắt thương hại khi nhìn thấy em một mình đứng cuối dãy hành lang lớp học nhớ về Sóc Tím cho hai mắt rưng rưng. Ngay cả Chiêu Quân, cô bé cũng thấy thương hại em như bạn bè. Chiêu Quân có lần bảo : « tâm hồn Bi như rừng già ở Pleiku mà Bi hay kể cho Quân nghe, tội nghiệp, sao mà âm u, sao mà vắng vẻ ». Ừ, chuyện của em, nỗi buồn của em đã khiến em lăm lì, xa lạ, em một mình u uất, một mình đau hiu. Phải chỉ có Sóc Tím, thì em đâu đến tâm trạng kỳ cục này. Nhớ ngày xưa bác giám thị già cứ nhìn hai đứa cặp tay nhau rong chơi trong sân trường, trên hành lang, đẩy bán quà, bác nheo nheo đôi mắt hiền từ, cười cười : « trông hai đôi chim gì bé ». Bây giờ đôi chim gì xưa đã vượt mất một con, chỉ còn lại nhỏ Bi ngày hai buổi đi về nghe thương, nghe nhớ. Bác giám thị khả kính có Lay ? Cũng đôi khi, em rời xa vùng buồn

bà, cố gắng hòa đồng niềm vui với bạn bè, nhưng cái tự nguyện của em, đã không đem lại cho em một chút màu hồng nào dù chỉ thật nhạt. Bạn bè không ai giống Sóc đề em thương và đề thương em. Em không tìm được chút nào gần gũi, em vẫn nghe xa lạ một trời, và mỗi lần so sánh bạn bè với Sóc Tím, em lại nhớ đến cái điện tín cho em hay rằng Sóc Tím đã về nơi nào buồn hiu rồi. Em lại sắp mũi lòng. Bạn bè có nghe óc tim em than khóc, có nghe nước mắt em than khóc, có nghe nước mắt em chảy cuồn cuộn trong lòng?

Này giờ Chiêu Quân đứng cạnh bên em, im lặng tuyệt đối bàn tay Chiêu Quân em đang nắm chặt. Em khẽ choàng tay ôm vai Chiêu Quân muốn khóc, em chẳng biết nói chuyện gì với Chiêu Quân cả, mắt Chiêu Quân đang nhìn ra nơi nào tốt đẹp kia. Em không muốn Chiêu Quân buồn chút nào, em hỏi:

— Quân nghĩ gì đó? Chiêu Quân mỉm cười — nụ cười bất biến:

— Thế này giờ Bi nghĩ gì?

Em cúi đầu đáp nhỏ:

— Bi nhớ Sóc Tím ghê!

— Lại Sóc Tím. Lúc nào cũng Sóc Tím cả sao Bi? Buồn chết.

Ừ, đúng như Chiêu Quân nói

hề nghĩ đến Sóc Tím là em thấy buồn, buồn bất chết. Nhưng em cứ hay nhớ đến Sóc Tím hoài, nhớ cả lời nói ngày xưa trên con lộ họ Huỳnh: « có xa nhau cũng đừng quên nhau nghe, Bi-Ti sẽ thương nhau mãi! » Lời nói này, em xem như lời trời trăn cuối cùng mà Sóc Tím dành lại cho em, suốt đời em mang theo Sóc ạ! Tiếng Chiêu Quân vọng vào tai em mệnh mang: « Bi mà còn vớ vẩn nghĩ này nọ là phạt Bi nha, trời sắp tối rồi Bi tui mình về nhà! » Em gật đầu, nắm tay Chiêu Quân bước từng bước thật chậm, màu hoàng hôn đã nhuộm tối mắt của Chiêu Quân rồi mắt thật buồn. Trên đường em và Chiêu Quân đang đi có thật nhiều cây, cây đan kín hai bên lề và vươn cao trong đêm. Ngọn đèn vàng đã hắt hiu làm rơi từng vũng sáng trên mặt đường, em nghe thềm ngồi một mình ôm chiếc vĩ cầm của

mẹ mà đu đưa một đoạn nhạc. Nhìn bóng của mình và Chiêu Quân đồ dài, em nhớ ngày xưa ở Nha Trang, em với Sóc Tím cũng đi bên nhau như thế này, rồi về nhà Sóc Tím, cô bé đàn cho em nghe nhiều bản Classique thật hay, người ta bảo tay ai thon nhỏ mà dài đàn dương cầm rất tuyệt, em chả biết họ khen bàn tay khi đàn hay khen vì bàn tay đó mà nhạc trở nên hay. Nhưng với Sóc Tím, lời khen ấy, em dành cho cả hai trường hợp. Rồi Sóc Tím còn hát cho em nghe, lời hát buồn như mưa đêm vậy. Riêng em, em không biết đàn dương cầm, chỉ biết đàn vĩ cầm thôi, Sóc Tím hay trêu em: « nhỏ Bi kéo đàn cò Tây Phương ». Lúc quen với Sóc Tím em đã học đàn đến bậc Trung Cấp, rồi em không học nữa, tuy nhiên em cũng đàn khá vững.

Em không thích đàn những bản Âu Châu, em đàn cho Sóc Tím nghe những bản Việt Nam như Thu Vàng, Hương Xưa, Hoài Cảm... Có khi em lên mang đàn sang nhà Sóc Tím, hai đứa cùng đàn cùng hát thật vui.

Bây giờ còn tìm làm sao được những phút giây êm đềm thân ái đó. Em chợt nghe thoang thoang tiếng vĩ cầm nghẹn ngào và giọng hát thiết tha của em, của Sóc Tím: « Chờ nhau hoài cổ nhân ơi, sương buồn che kín ngàn đời, hẹn nhau một kiếp xa xôi, nhớ thương muôn đời mà thôi. Thời gian tựa cánh chim bay, qua dần những tháng cùng ngày, còn đâu mùa củ ỉm vui. Tiếc thương biết bao giờ nguôi... » ừ chẳng bao giờ nguôi nỗi tiếc nhớ trong em đâu, nhớ hoài nhớ hoài Sóc Tím ơi.

LÊ NGUYỄN MAI TRĂNG

KỶ 5

BÉ VIỆT BÉ NAM

● BÌNH dịch thuật

TIN TỨC TUỔI HOA

● Văn phẩm nhận được :

Như Hoa — Sầu vũ cô đơn — Minh Liên — Trần bắc Nam — Trần ngọc Bảo — Bạch Lan — Hư văn Nghiêm — Mỹ Thơm — Linh Vi (3) — Ngọc Thúy (2) — Đức Lập — Trần nhân Trí — Xuân — Nguyễn Ngừ — Tuyết Oanh — Hoài Ngọc — Hoàng mộng Du — Mai Liên — Hải kim Sơn (2) — Nguyễn Quỳnh — BT. Mây Tím (2) — Nghiêm Tểu Trầm Mặc Nữ — Đỗ Quyên — Trần Sa — Bùi thị Kim — Đ.T.H. — Nguyễn hữu Hà — Trầm thủy Viễn — Đông — Tăng thị thu Ba — Bam Bi — Phạm th. Nhường — Hương Nguyên — Thế Hận — M. Châu — Nguyễn thị Hòa — Hải mộng Linh Thi — Thụy uyên Vi — Mây Thu (—)

● Thi phẩm nhận được :

Lê đình Long (1) Đạt Yêu (2) Cát Lam (1) Thy Thu (1) Hàn mạc Linh (1) Phạm ngọc Xuyến (1) Nguyễn bảo Lộc (2) Nguyễn thị thanh Uyển (4) Ngô quý Dân (1) Mân Côi (2) Xuân Nương (3) Bạch Tuyết (2) Thanh Phương (4) Phạm vĩnh bích Nghi (3) Thanh Diễm (1) Trần thị Hồng (2) Trần Trúc Quyên (2) Phù du Tử (3) Tô thị Trang (2) Nguyễn thị trầm My (1) Đặng kim Hoàng (2) Hồ thị cầm Nhung (2) Tình hoài Hương (1) Tô minh Châu (1) Vũ văn Đức (1) Hạ huyên Đoan (4) Chuột Lắc (1) Trần cao trí Cận (1) Hồ bảo khánh (3)

Nguyễn An (1) Dũng Chính (1) Lai văn Quang (1) Hoài vũ cô Đơn (1) Trịnh công Hiệp (1) Hàn sinh Linh (2) Nguyễn thị ngọc Lý (1) Trần trúc Quyên (2) Liên. KH. (3) Mỹ Thơm (1) Linh Vi (5) Mộng Hùng (1) Kim Khoan (1) Đỗ văn Chấn (1) Thảo Hương (3) Đại Ngọc (1) Hoàng mộng Du (6) Đ.T.H (4) Việt Linh (1) Vinh Hương (1) Hoàng thị Huyền — Lan Khanh (3) Mặt Trời (1) Tạ thị Bích (4) Huỳnh thị kim Huệ (2) Nguyễn thị Hòa — Đào Duyên — Trầm mai Mỡ (4) Nguyễn thế Vinh — Mộng thảo Trung — Uyên Thi (3) Đức Lập — Nguyễn tao Đàn — Mây Thu — Dũng Chính.

● Đã ghi tên các em sau đây vào sổ gia đình Tuổi Hoa :

Lê thị Minh Thu (Sg) Nguyễn thị Quế Nhung (Phan Thiết) Ngô thanh Tiến (Gò Vấp) Đào thị bình Minh (ĐN) Vũ thị Liệu Lương thị huyền Diệu (Đà Lạt) Bùi xuân Băng Thủy (Huế) Trương thị Kim Liên, Trương thị kim Hải (Đà Nẵng) Hoàng thị uyên Trang (?) Trần huê Phương (Gia định) Tôn nữ Ất Mùi (Quảng trị).

TUỔI HOA ĐÓNG BỘ

Hành trang của Tuổi Học trò.

BẠN MUỐN :

- Một món quà xứng đáng.
- Một tặng phẩm thanh nhã, lịch sự.

HÃY TẶNG MỘT BỘ TUỔI HOA

Có bán tại các nhà sách lớn ở các tỉnh. Riêng tại
Sài Gòn : Khai-Trí, Liên-Châu, Tự-Lực, Nguyễn-Trung,
Thanh-Tuân, Vĩnh-Bảo, Đa-Minh, Thánh-Gia, Thomas,
Xây-Dựng, Việt-Trí và Thư Quán Nguyễn-Bá-Tòng.

Đang bán **Bộ 15**

— Bìa cứng — Bao Plastic — Hình đẹp.

Mua sĩ xin Liên lạc với Tòa soạn Tuổi Hoa 38 Kỳ Đờng SAIGON